

OKÉNKO

D O F A R N O S T I

V Y D Á V Á F A R N O S T S V . V Á C L A V A V L E T O H R A D Ě

Ročník XXV.

Červenec - Srpen 2016

číslo 7-8

Můžeš

Můžeš být sám uprostřed davu,
můžeš být vězněm, i když jsi v právu.
Můžeš mít hlad i s plným břichem,
můžeš být svatý i se svým hříchem.
Můžeš i v mrazu dát druhým teplo,
a v tmavé noci zářit jako světlo.
Můžeš mít žízeň i blízko studny,
můžeš se smát a v duši být smutný.
Můžeš se ztišit i v bouři a větru,
a trást se zimou i v teplém svetru.
Můžeš dnes doletět ke hvězdám, k měsíci,
můžeš mít pochyby, i když jsi věřící.
Můžeš být bohatý a nemít nic.
Všechno má rub, ale i líc.
Můžeš být mladý a přesto mít vrásky.
Nemůžeš k Bohu však
Bez skutků lásky.

Jan Šlachta

Úvodem

My, křesťané máme první znát ideu EU, hájit ji, pracovat pro ni. S uspořádáním rodiny, obce, státu a Evropy nebudeme nikdy u konce. Co si vybudujeme, budeme mít. Všeobecné volební právo má i nevýhody: stejnou váhu má hlas neodpovědného i odpovědného voliče. Učit se moudrosti máme kde, hlasovat nemusíme jen podle svého rozhdle. Porovnávám si své názory s osobnostmi, které se osvědčily v minulosti. Nemusí mít vždy pravdu, ale jejich zkušenosti mají pro mne větší váhu než neznámý novinář nebo politik, jemuž jde o jeho zisk. Čtyři tisíce let nás Bůh učí pracovat i odpočívat a slavit. Možnost klidných prázdnin a dovolené nepokládáme za samozřejmost - i v Evropě se válčí. Setkat se s ušlechtilými a přemýšlivými lidmi - třeba skrze napsané slovo - je velikým zážitkem. Přejeme Vám dobře prožít prázdniny a dovolenou. /v

TIŠÍ SVĚDKOVÉ

Od dětství mne lákaly hrady a zámky. Ve stáří už jen kostely. Na okrese Trutnov jich máme rovných šedesát! A další tucety kaplí a kapliček. U nás se v nich křesťané shromažďovali tisíc let... Dnes jsou většinou od obyvatel opuštěné. Četl jsem v novinách, že víra v Boha ztrochovala lidstvo a rozsávala nenávisť. K tomu přidejme skutečné i domnělé hříchy církve za 2000 let, plus problematické restituce, konzumní způsob života a zábavu jako cíl života - a máme výsledek: prázdné kostely. Avšak žádnou náhradu za ně.

Dříve se lidé v neděli svátečně oblékli a sešli se v kostele. Kde se scházejí dnes? V kostele svědčili novomanželům, vítali novorozence a loučili se se zesnulými. Současník nemusí vědět, co v kostele vyznávali, proč se modlili, koho zobrazují sochy a obrazy uvnitř, co je to za církev nebo sbor, ale může se dovědět, že se tu určitě pěstovalo společenství obce nebo města bez ohledu na postavení a vzdělání. Neděle bývala posvátná, byl to den odpočinku od všedních starostí. I zavilí bezbožní bolševici v SSSR ponechali neděli jméno „voskresenie“.

Celý svět dnes živoří, Evropa je nad hrobem. Bez vzkříšení to nepůjde.

Jan Rybář

Večeře Páně je krásnou a bohatou slavností.

Ježíš o Velikonocích dobrořečil Otcí nad chlebem a vínem - vložil do své modlitby všechno žasnoutí nad krásou života, vděčnost za přátelství Otce i svých přátel.

Dodneška při své Hostině mluví k dvěma adresátům: k Otcí a pak k nám.

Proč tedy naše slova při Večeři Páně nad chlebem a vínem splývají dohromady? V jednom tahu říkáme: „Ježíš při večeři vzdal díky (Otcí), lámal, dával svým učedníkům a řekl: „Vezměte a jezte z toho všichni: toto je moje tělo, které se za vás vydává““. Nad kalichem taktéž specháme.

Vnímejme obojí, nespěchejme, prožijme tu krásu.

Máme jedinečnou možnost se k Ježíšově modlitbě přidávat a s ním dobrořečit Bohu. Prožijme souznění s Ježíšem při jeho vrcholné modlitbě k Otcí.

A pak si vychutnejme, že se této modlitby můžeme účastnit v neuvěřitelném postavení nevěsty ... Ježíš mluví o sjednocení. Nechme se unášet Ježíšovou závratnou láskou k nám, láskou „manželskou“. (To je obraz lásky „na život a na smrt“ a až za hrob“.

To, co zatím z Ježíšova přátelství vnímáme, je menší část než desetina ledovce viditelná nad hladinou v moři.) /v

K duši Evropy patřily kreativita, duch a schopnost znova se napřimit a překročit vlastní hranice. Plány otců zakladatelů, oněch heroldů míru a proroků budoucnosti, nejsou zastaralé. Dnes jsou aktuální víc než kdy jindy, protože vybízejí ke stavění mostů a bourání zdí. Naléhavě vyzývají k tomu, nespokojit se pouze s kosmetickou úpravou nebo šroubovitými kompromisy vedoucími ke zlepšení mnoha úmluv, ale je třeba pokládat nové a hluboce zakořeněné základy. Na novém rozkvětu sice unavené, ale přesto ještě energické a schopné Evropy, se může a měla by se podílet i Církev. Její úkol úzce souvisí s jejím posláním hlásat evangelium.

Nestačí jen dát uprchlíkům střechu nad hlavou - musíme je přijmout mezi sebe a do našich srdcí. Klíčovým prvkem v otázce integrace je dialog. Pokud existuje nějaké slovo, které je nutné donekonečna opakovat, je to právě dialog...

Kultura dialogu zahrnuje jak skutečný proces učení, tak i askezi, která nám pomáhá brát druhého jako rovnocenného partnera v diskuzi a dovoluje nám dívat se na cizince, migranta, příslušníka jiné kultury, jako na osobu, které se má naslouchat, již máme respektovat a vážit si jí.

K k lepšímu uspořádání naší společnosti potřebujeme nejprve vytvořit důstojná a lukrativní pracovní místa, obzvláště pro mladé lidi. To vyžaduje najít nové ekonomické modely, které jsou ve větší míře inkluzivní a spravedlivé. Neměly by být zaměřeny na to, aby sloužily jen pár jedincům, ale naopak, aby sloužily blahu každého člověka a celé společnosti. To vyžaduje přechod od ekonomiky orientované pouze na zisk k ekonomice sociální.

Sním o mladé Evropě, která je ještě schopna být matkou... sním o Evropě starající se o své děti, stojící při svých chudých a při hledajících útočiště... sním o Evropě, naslouchající nemocným a starým a prokazuje jim úctu... sním o Evropě, ve které být migrantem neznamená zločin... sním o Evropě, ve které mohou mladí lidé svobodně dýchat,... ve které manželství a děti jsou jak zodpovědnosti, tak radosti a nepředstavují problém, kvůli nedostatku stabilní práce... sním o Evropě rodin s efektivní politikou, která zohledňuje více lidí a ne čísla a upřednostňuje rození dětí před hromaděním majetku... sním o Evropě, podporující a chránící práva jednotlivce, aniž by zanedbala povinnosti vůči celé společnosti...

Sním o Evropě, o které neřekneme, že jsou pro ni lidská práva až na posledním místě.

CO BYLO - NENÍ?

Vytoužená chvíle roku je tady - stala se přítomností: dovolená, prázdniny, léto, koupaliště, bágl, chata, dálky. Kdo by teď četl „hlubokomyslné“ úvahy od starého člověka? Vždyť staří lidé mluví vždycky o tom, co bylo! A mladí lidé vědí, že ta minulost byla často na obou stranách tendenčně vykládaná, ba zfalšovaná. Navíc od nás často slyší: Dříve to bylo všechno jinak! Nebo: To by si dříve nikdo nedovolil! Ta dnešní mládež! - Je to pochopitelná ona negativní reakce na pokusy chtít normovat život dnešních mladých lidí podle minulosti. Když jsem kdysi při biblické hodině řekl, že náš letopočet začíná Kristovým narozením, poznamenal mladík: „Pro mne začínají dějiny mým narozením!“ Copak ten chlapec spadl z nebe? Copak on vyrostl z minulosti? Historia - magistra vitae. Historie je učitelkou života. Od ní si máme brát poučení. Proč se však mnozí lidé neradí obrací nazpět? Jini zase naopak - příliš žijí v minulosti (viz např. volby). To vesměs staří lidé. Květy souvisejí s kořeny.

Zdá se to jednoduché: ať staří vzpomínají na to, co bylo, a mladí ať se upíší přítomností. Ať nikdo nebere druhému jeho zásady, ať si žije po svém, ať jinak smýšlejícího nechá na pokoji. Kdyby to ovšem šlo! Nežijeme jako poustevníci, nežijeme na poušti. Názory na čas minulý, přítomný a budoucí vzněcují mysl, a tradice se bije s novostí nejen ve volbách, nejen v parlamentě...

Je totiž těžké, rozdělit s přehledem staré zvyklosti, tradice a zákony na přežití, zbytečné, a na stále platné, oživující i samostatnou přítomnost. Toto umění bych chtěl ovládat, chtěl patřit do této skupiny moudře uvažujících lidí. Patřím tam opravdu? Copak povolání faráře nevypadá úplně muzeálně? A to i přesto, že nechodím v černém šatě? Nejsou naše kostely jenom památkami? Mají ještě jiný smysl? Tuší vůbec dnešní člověk, k čemu bychom jako církev mohli být ještě dobří? Na to bych si měl ve svém věku už odpovědět sám. Jak to vidím já: usiluje o vyváženost křesťanství. Uvnitř něho stále cítím umět sladit minulost s přítomností. I když se to neobejde bez tříbení duchů, bez boje. Jini si musí obtížně tvořit minulost, aby nevypadali jako z nebe spadlí, my ji máme (až příliš pestrou) a vycházíme z ní.

„Život může být pochopen pouze, hledíme-li zpět, ale žítý může být pouze, hledíme-li dopředu.“ (Kierkegaard) Jan Rybář (1996)

VÝZVA – HLAS ZE SRDCE EVROPY otevřený dopis Tomáše Halíka

Píšu tento otevřený dopis jako jeden z mnoha Evropanů, kterým hluboce leží na srdci osud Británie a celé Evropy, naší společné vlasti. Narodil jsem se v Československu, učím na Karlově univerzitě v Praze a jsem od svého mládí obdivovatel a milovník britské kultury. Británii jsem poprvé poznal jako student v roce 1968, po pádu komunismu jsem přednášel v Oxfordu i Cambridgi, v roce 2014 jsem v Londýně převzal prestižní Templetonovu cenu.

Dne 22. června mi bude udělena hodnost čestného doktora teologie Oxfordské univerzity. Bude to v předvečer dne důležitého rozhodnutí, které může na staletí výrazně ovlivnit budoucnost Británie i zbytku Evropy. Generace mých rodičů si pamatuje rozhodnutí britské vlády na mnichovské konferenci v roce 1938 - v Británii tenkrát převládla hlas izolacionismu, dovolávající se „národního zájmu“. Premiér Chamberlain odmítl solidaritu s „malou neznámou zemí“ - Československem, tenkrát posledním ostrovem demokracie ve střední Evropě - a domníval se, že tím zachránil mír. Avšak izolacionismus a nacionální sobectví jako vždy měly tragické následky pro Británii i svět.

Generace mých rodičů, která kdysi milovala Británii jako mnozí ve střední a východní Evropě dnes, byla tenkrát britským izolacionismem hluboce zklamána a zraněna.

*Zvoní, zvoní zrada zvon,
či ruce ho rozhoupaly?*

*Francie sladká, hrdý Albion
a my jsme je milovali!*

napsal tenkrát český básník František Halas. Pro mnohé tehdejší britský a francouzský projev nacionálního egoismu znamenal ztrátu důvěry v západní demokracii, mnozí se ze zoufalství přiklonili k sovětskému Rusku. Komunisté dodnes využívají „mnichovskou zradu“ ve své protizápadní a proruské propagandě. Přesto stovky československých a polských letců pak bojovaly a padly v bitvě o Británii s pevným přesvědčením, že Británie a země střední Evropy mají společnou vlast - Evropu, že musí spolu vytrvat ve dnech dobrých i zlých.

Nerozhousejte zvon zrady

Dnes jako nikdy předtím v dějinách je velký sen nejlepších synů a dcer Evropy, staletá touha po sjednocené Evropě, jen na krok od svého uskutečnění. Dnes je pevná jednota Evropy důležitá jako nikdy předtím.

Dvě temné mocnosti vedou intenzivní propagandistickou válku proti Evropě s cílem oslabit její jednotu a rozvrátit Evropskou unii. Je to nejprve takzvaný Islámský stát - „džihádisté“ vědí, že pokud Evropa může čelit terorismu a řešit problémy spojené s vlnami uprchlíků, může tak učinit pouze v jednotě, v pevné spolupráci a vzájemné solidaritě.

Dnešní vládcí Ruska se snaží všemi silami oslabit Evropskou unii a uskutečnit imperiální snahy carského i sovětského Ruska o silný

RUSKO ZA BREŽNĚVA BYLO MENŠÍ HROZBOU

16. června zahájilo činnost Centrum pro politickou filozofii, etiku a náboženství. Tomáše Halíka, muže, který byl jeho iniciátorem a který převezme v Oxfordu čestný doktorát, jsme se při této příležitosti ptali nejen na smysl nové instituce, ale i na roli a podoby náboženství v 21. století či na to, jak vnímá dnešní Rusko.

Když jsme spolu domlouvali tento rozhovor, říkal jste mi, že se nechcete v naší debatě pouštět do příliš aktuálních politických témat. Proč?

Protože nejsem ani politický komentátor, ani politický aktivista. Po celou dobu svého ve-

vliv v Evropě, o nadvládu nad sousedními zeměmi. Nikoliv náhodou je dnes v čele Ruska někdejší důstojník tajné policie - policie byla od carských dob přes vládu sovětů až po Putinův režim nejmocnější a rozhodující silou v Rusku. Putin podporuje nacionalistické a extremistické síly po celé Evropě. Brexit, který by znamenal začátek konce Velké Británie - neboť izolující se „malá Británie“ by měla nepoměrně menší význam ve světě -, by byl velkým vítězstvím Putinových plánů.

Obracím se na občany Británie z celého srdce s prosbou: nerozhoupejte znovu zvon zrady, nezabíjejte naději generaci, staletý velký sen o jednotné Evropě. Rozpad Evropské unie by nepřinesl „suverenitu národů“, nýbrž vrůst chaosu a nebezpečí vnitřních konfliktů i lokálních válek.

Evropská unie v dnešní podobě má jistě mnoho slabostí a nedostatků. To je však příležitost a výzva ke společnému úsilí o její zlepšení a obnovu, nikoliv k zbabělému útěku před naší společnou odpovědností. Občané Británie, prosím, zvolte statečné ne vůči pokušení k zradě Evropy, naší společné vlasti.

LN 16.6.2016

řejného působení jsem se úspěšně vyhýbal vysokým postům v politice i církvi, abych vždy měl naprostou svobodu říkat to, co si skutečně myslím, a nebýt hláskou troubou nějakých institucionálních zájmů. Jsem primárně filozof působící na pomezí filozofie, teologie, sociologie a psychologie. Jsem člověk univerzity, který rovněž působí v univerzitní pastoraci a snaží se být zejména pro toto prostředí poctivým knězem, kazatelem a zpovědníkem. Jsem spisovatelem, autorem mnoha knih, vydaných v 18 jazycích. Av ne- posledně řadě jsem občan, občan své země a sjednocené Evropy, kterému není lhostejný vývoj společnosti, jejíž je součástí.

Přesto bych jedno „aktuální“ téma otevřel: Četl jste rozhovor, který Lidovým novinám před časem poskytl kardinál Duka? Překvapilo mne, že dal přednost před osobním rozhovorem výměně názorů přes média. Známe se přece čtyřicet let, spolupracovali jsme v disentu, v „podzemní církvi“.

Jak se vám četly kritické věty, které o vás pronášel? A jak mají ony věty „čist“ lidé, kteří se nevyznají v poměrech, jež dnes panují v české katolické církvi?

Kardinál Duka a já představujeme dvě různá pojetí role církve ve společnosti a dva různé postoje k problémům současného světa. Dlouho jsem se domníval, že tyto postoje se budou ve své různosti doplňovat a tato různost může být církvi velmi prospěšná, protože umožňuje oslovit širší spektrum společnosti: kardinál se bude snažit o diplomatickou vstřícnost k držitelům moci, na mne zbude nevděčná kriticko-prorocká role ve vztahu k mocnárům, kardinál bude udržovat tradici lidové zbožnosti, bude leskem vojenských přehlídek a božítelových průvodů těšících pamětníky a já zas budu spíše oslovovat kriticky smýšlející intelektuální kruhy a mladší generaci v církvi i mimo ni. Církev jistě potřebuje obojí. Myslel jsem si dlouho, že se budeme doplňovat tak, jak tomu bylo s různými proudy v církvi už od známého

sporu a následně dohody mezi apoštoly Petrem a Pavlem.

A už si to nemyslíte.

Při čtení toho nešťastného emotivního rozhovoru kardinála, kde se distancoval nejen ode mne, ale zřetelně i od papeže Františka a asi prozradil o svých postojích víc, než možná chtěl, jsem si uvědomil, že ten rozdíl obou koncepcí je větší, než jsem si myslel. A když jsem se vzápětí dočetl, že při svatojánských slavnostech kardinál opět usedl do zlatého kočáru, tak jsem se musel ptát, proč si tak inteligentní člověk neuvědomuje symbolický význam takových gest a jejich poselství o církvi pro dnešní sekulární společnost, proč si neuvědomuje, jak tím ztrácí vážnost a věrohodnost. Pan kardinál má dva koníčky - politiku a historii. V obou oblastech má však svá ideologická schémata a přílišná záliba v minulosti mu asi poněkud ztěžuje vnímavost pro změnu společensko-kulturního kontextu.

Jak vám odpovídá na kritiku takových slavností, jak je popisujete?

Říká mi: Ty nemáš rád baroko.

A máte?

Mám barokní kulturu velmi rád, ale nemám rád hru na baroko, nebo spíš rokoko v postmoderním 21. století - to, co bylo přirozeným výrazem tehdejšího postavení církve ve společnosti, se dnes mění v nostalgický folklor na hranici směšnosti. Kardinálova vstřícnost k Zemanovi může přinést církvi dvě staré budovy na Hradě, ty však mohou být znovu zestátněny - a ztráty, které ta přítulnost k moci znamená pro věrohodnost církve, jsou nepoměrně větší.

A když - pokud to dobře chápu - připodobňujete kardinála Duku k baroku (k minulosti), které se nehodí do křesťanství pro 21. století, hodí se do něj papež František? S papežem Františkem začíná nová kapitola v dějinách církve, ten vývoj už nelze zastavit. Unavené nostalgické křesťanství dnešní Evropy pohasíná, jde o to, přenést z tohoto člunu, který se potápí, to opravdu cenné do té nové lodi globálního, otevřeného, široce ekumenického křesťanství, jehož kormidlo moudře a energicky řídí papež František. Papež František navazuje na reformní impulzy Druhého vatikánského koncilu, které byly v posledních desetiletích utlumeny, když se církev příliš upnula hlavně na sexuální morálku...

...což se jí vrátilo v podobě odhalených církevních skandálů.

Jistě, vrátilo se jí to právě v této podobě, když sekulární svět pochopitelně řekl: Zameťte si raději nejdřív před vlastním prahem!

Vnímá bych špatně dichotomii mezi vámi a kardinálem Dukou jako dichotomii mezi náboženstvím (se všemi diplomatickými a institucionálními náležitostmi a omezeními), které ztělesňuje kardinál Duka, a vírou, kterou ztělesňujete vy?

Nejste sám, kdo to tak vidí. Dnes nejsou největší rozdíly mezi jednotlivými náboženstvími, nýbrž rozdíly mezi chápáním víry uvnitř jednotlivých denominací. Psycholog Gordon

Allport rozlišil takzvané niterné neboli intrinzivní a vnější neboli extrinzivní náboženství. Extrinzivní náboženství používá víru jako prostředek k něčemu dalšímu, například ke stabilizaci společnosti, udržení konkrétního společenského řádu, a intrinzivní chápání se zaměřuje spíše na etický a spirituální obsah víry. A psychologické výzkumy ukázaly, že extrinzivní náboženství je často spojená se stereotypy a předsudky vůči druhým, kdežto intrinzivní je více tolerantní.

Znovu vlastně rýsujete, jen v jiné podobě, rozdíl, který vidíte mezi kardinálem Dukou a sebou, je to tak?

To je spíš rozdíl mezi kardinálem Dukou a papežem Františkem. Mně je nejbližší třetí typ víry - víry jako dynamické cesty hledání, která unese otevřené otázky a paradoxy života, umí žít s tajemstvím. To je teologie a spiritualita pro zítřek, která oslovuje i lidi mimo církve.

Když jsem četl otevřený dopis, který jste napsal k takzvanému brexitu, zaujalo mě, že jste v dopise označil Rusko za temnou mocnost. Není to trochu reaganovský obrat? To je Rusko opět onen velký nepřítel, říše zla?

Úmyslně emotivní apel na britskou veřejnost vyžaduje jiný literární styl a rétoriku než klidný rozhovor, který vedeme spolu, nebo filozofický esej, můj hlavní žánr. Nicméně v Putinově režimu a jeho aktivitách zejména směrem k dřívějším sovětským vazalům a v jeho podpoře fašizujících nacionalistů v Evropě, snažících se oslabit důvěru v EU, vidím skutečně nesmírně nebezpečí. Nezapomeňme, že hlavní silou v Rusku od carských dob přes Stalina po Putina je politická policie a že velkoruské mesianistické sny jsou tam stále oživovány, hlavně v dobách, kdy se režim dostává do úzkých. Putin pracoval u KGB už v dobách, kdy její šéf Andropov zakládal v Československu Prognostický ústav. Stará láska nerezaví. A mně osobně nejvíce vadí Putinovo cynické zneužívání křesťanství a pravoslavné církve a posluhování pravoslavné hierarchie tomuto režimu. Jejich demagogické pomlouvání svobodné společnosti, „zkaženého Západu“, nachází odezvu i v jistých katolických kruzích u nás a na Slovensku. Ti jen opakují to, co o Západu tvrdila komunistická propaganda - je mi z nich špatně. A je mi z nich špatně také proto, že opravdu miluji spirituální a filozofickoteologické poklady ruského pravoslaví, zejména takzvaného stříbrného věku v Rusku a pak v západním exilu.

Určitě znáte knihu O Boží obci svatého Augustina. Je v ní jedna pasáž, v níž rozmlouvá pirát s Alexandrem Velikým. Pirát Alexandrovi říká: „Nazýváš mě pirátem, protože mám jen nepatrný koráb, tebe však nazývají lidé vládcem, protože sice děláš totéž co já, ale vlastníš mohutné loďstvo.“ Není Rusko vlastně jen „pirátem“ mezinárodního práva, zatímco moderního Alexandra, Spojené státy, jsme mohli zahlédnout třeba při invazi do Iráku v roce 2003?

Nejsem nekritickým obdivovatelem Spojených států a s výjimkou zásahu proti Miloševičovu režimu jsem nesouhlasil se zahraniční politikou George W. Bushe - například intervencí do Iráku jsem oponoval od samého začátku, dokonce jsme se v tom opravdu výrazně neshodli na jedné diskusi v kruhu „Amálie“ s Václavem Havlem. Přesto považuji Spojené státy a Putinovo Rusko za nesrovnatelné. I přes znepokojivé tendence uvnitř americké společnosti, jejichž viditelným projevem je podpora, kterou má Donald Trump, jsou Spojené státy zemí s hluboce zakořeněnou demokratickou tradicí a tradicí právní kultury - to je obrovský rozdíl oproti Rusku. A dnešní Rusko je ještě nebezpečnější než brežněvovské Rusko.

Proč?

Na Putinova vojenská dobrodružství na Krymu a Ukrajině Rusko tvrdě doplatí v ekonomické sféře a co bude moci Putin nabídnout chudnoucí společnosti kromě ideologie? Také propagandistická válka, kterou vede proti Západu a Evropské unii je nebezpečná. U nás jí napomáhají politici, kteří nedokážou dát jasně najevo, že naše země patří na Západ. Koketování s Východem je nebezpečné.

Je nebezpečný prezident Zeman?

Poté, co prezident Zeman pronesl osudovou větu, že jsme konečně svobodní od vlivu Evropské unie a Spojených států, a tu svobodu představil jako svobodu otevřít dveře nedomokratickým zemím Východu, tak jsem si uvědomil, že tento člověk se skutečně stává bezpečnostním, morálním a politickým rizikem pro tuto zemi. Ale nesoustředíme se jen na Zemana, jeho podpora u nemalé části veřejnosti je symptomem celkového úpadku politické kultury v naší zemi a neschopnosti zakotvit v politickém a kulturním kontextu Západu.

Nenamlouváme si jen, že jsme součástí Západu? Možná nás právě nárůst popularity etnického nacionalismu a zneužívání „hodnot“ křesťanství, kterého jsme v Česku svědky, upomíná, že Západem nejsme, že to takzvané češství má kulturně blíž k Rusku.

Dějiny národů jsou otevřeným příběhem. Vždy byli v Čechách lidé, kteří koketovali s Východem. Už v době národního obrození tu byl jedovatý a nebezpečný panslavismus, z něhož se vyléčil Havlíček cestou do Ruska. To se opakovalo po Mnichovu a po válce. A dnes znovu je třeba osobností v kultuře i politice, hájící jasnou prozápadní orientaci naší země. Češství bez uvědomělého evropanství je zatuchlý provincialismus. Naším hlavním národním zájmem je být aktivním účastníkem procesu evropské integrace, snu mnoha generací, který se jako nikdy v dějinách přiblížil svému uskutečnění. Izolacionismus od Západu a od srdcových zemí Unie by pro nás byl politickou a kulturní sebevraždou. Souhlasím však, že EU potřebuje reformu.

V den, kdy spolu hovoříme, tedy ve čtvrtek, vzniká Centrum pro studium politické filozofie, etiky a náboženství, v čele jehož

radý stanete. Jaký je účel vzniku centra?

Mým dlouholetým snem byl vznik interdisciplinárního akademického pracoviště, které by se zabývalo špičkovým výzkumem aktuálních otázek současného světa, a to z pohledu filozofického, politologického a sociologického a rovněž religionistického -, protože náboženství se prudce proměňuje a hraje významnou roli v mezinárodních vztazích. Podařilo se nám získat do vědecké rady přední světové myslitele a propojit toto vznikající centrum s vynikajícími univerzitami, jako jsou Oxford, Harvard, Notre Dame či vídeňský Institut pro vědy o člověku. Nejbližším krokem po dnešním semináři, který je zároveň pražskou oslavou čestného doktorátu, uděleného mi Oxfordskou univerzitou, bude podzimní seminář Co znamená být Evropanem a velká mezinárodní konference v Oxfordu příští rok. Chtěl bych s činností centra časem propojit i velké mezinárodní výzkumné úkoly, kterých jsem spoluřešitelem jakožto viceprezident mezinárodní Rady pro výzkum filozofie a hodnot ve Washingtonu. Účel lze tedy vyjádřit takto: zodpovědně přemýšlející lidé dnešního světa, spojte se!

LN 18.6. 2016

PROMĚNY EVROPY A EVROPSKÁ IDENTITA

Vybrané podněty z diskuse Magdy Vašáryové a Zuzany Roithové, moderované Ninou Novákovou, na téma evropské integrace a obav z jinakosti migrantů, ale i menším či jiných evropských národů.

I. fórum dialogu, 19.12. 2015

Magda Vašáryová:

Naše téma by mělo být dialogem. Dialog předpokládá, že se setkají dva rovnocenní partneři, nebo čtyři. Není možné vést plodný dialog mezi partnery, z nichž jeden je nepevný, neví, co se sebou, hledá svou identitu a utápí se v různých nezvládnutých emocionálních stavech, a to je dnes střední Evropa. Bylo by dobré, kdybychom byli součástí dialogu a řešení evropských a světových problémů. Ale my toho dnes nejsme schopni. Dostali jsme se do situace, která je vysvětlitelná, někdy i pochopitelná, ale měli bychom se rychle přestat zaobírat jen sami sebou.

Žili jsme čtyřicet let v poměrně stabilním prostředí zoologické zahrady. Dostávali jsme najíst. Byli jsme v bezpečí. Nemuseli jsme se bát tygrů ani lvů, měli jsme všechno na talíři. Akorát jsme nebyli svobodní.

Teď procházíme změnami. Už jsme zvládli změny v našem hospodářství a bankovníctví. Tyto změny jsme strávili a teď procházíme dalšími velkými změnami a ty, jak se zdá, nás znejistily. Každý z vás, kdo si dnes přečetl rozhovor Viktora Orbána v LN, člověka, který byl i mým přítelem, zjistí, že není možné vést dialog s Viktorem Orbánem, který si myslí, že on jediný má pravdu. Dialog přece předpokládá, že se sejdou partneři a každý z nich je ochoten změnit pod vlivem argumentů toho druhého svůj názor. Ale on ho nezmění, protože my jsme všichni idioti a on má pravdu. Jerzy Buzek, bývalý předseda Evropského parlamentu

ŽIVÁ TRADICE, NEBO ZLOZVYK?

výňatek z článku Ivany Kyzourové,
historičky umění

V rámci oslav 700. výročí narození Karla IV. otevřely Lidové noviny diskusi, zda trvale vystavovat české korunovační klenoty.

... Nejde jen o to, zda klenoty budou nadále uloženy v korunní komoře, nebo v muzeální vitrině. Mnohem podstatnější je, co klenoty v dnešní plně desakralizované společnosti znamenají, přesněji řečeno, jaký obsah do nich vkládáme. Neznám jiný artefakt, který by byl zneužíván k takovým hrám na posvátno a transcendentno jako svatováclavská koruna. Myslím, že i Karel IV. by se divil. Ustanovení výše zmíněné papežské buly, která vznikla na Karlovu žádost, tedy že koruna nesmí opustit lebkou sv. Václava a Svatováclavskou kapli v katedrále sv. Víta více než na jeden den, nebylo dodržováno už za jeho života. Karel IV. je totiž nemínal jako nepřekročitelné rozkazy, ale šlo mu o to podtrhnout význam koruny a hlavně zamezit jejímu případnému zastavení.

Papežskou bulou chtěl Karel IV. především zdůraznit hodnoty, které svatováclavská koruna ztělesňovala a kterými dnes opovrhujeme. Pokládala bych za užitečnější místo povrchního uctívání koruny se k nim přihlásit. Mám na mysli zejména ten princip vlády, který nadřazoval zájmy komunity nad zájmy osobní (dokonce i dynastické zájmy se víceméně překrývaly nebo měly překrývat se zájmy země). Víra ve spravedlnost a povinnost bránit všeobecně sdílené hodnoty nebyly vysmívanou chimérou. Středověký panovník nevládl pro okamžitý efekt, ale z úhlu věčnosti. Dokladem přesahu vlády Karla IV. je i to, že nám z jeho doby zbylo tolik obdivuhodných památek.

Současná společnost tradicí prověřené hodnoty zavrhuje a neuvědomuje si při tom, že tím podkopává staleté a jedině základy své existence. To, že bude salutovat korunovačním klenotům, nosit je po červeném koberci a sloužit nad nimi mše, ničemu nepomůže. Nepomůže ani lpění na dávno bezobsažné tradici, která je spíše zlozvykem než nějakým živým odkazem. Ostatně pokrytectví našich „živých tradic“ dokládá i poslední zpráva z Pražského hradu sdělující, že hlavní muž prezidenta České republiky slavil narozeniny v Královském letohrádku, klenotu renesanční architektury a zároveň symbolu habsburské moci a jednotné římské říše šestnáctého století. Nevím, co názorněji by mohlo doložit, jak nerozumíme vlastním dějinám a jejich symbolům a jak lhostejné je nám jejich poselství. LN 28.6. 2016

Radujte se s dcerou jeruzalémskou
Rájete nad ní všichni, kdo ji milujete!
Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali.
Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů,
budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy.

Jako matka uděšuje své dítě, tak já vás potěším.
Iz 66: 10-11.13

a bývalý polský premiér, protestant, který se narodil v Opavě, řekl předevčírem v jednom rozhovoru: „My stále nosíme v srdci železnou oponu. Zbavili jsme se jí, ale v srdci ji stále máme. Jak máme být součástí dialogu, když okolo srdce máme stále železnou oponu?“

Myslím, že to nejhorší, co se nám mohlo stát, je to, že lidé mají v srdci strach. Ten strach se bude měnit v pocit ohrožení a lidé si budou hledat nepřítel, který je ohrožuje. To známe z historie. Ten nepřítel se najde mezi námi, ne venku, ne v těch 145 chudáčích iráckých křesťanech, kteří přišli na Slovensko, těšíce se na to, že budou v rodinách, a zatím je pro jistotu zavřeli v internátu v Humenném. Na Slovensku se říká takový vtíp: Víte, jak vypadá betlém na Slovensku? Nejsou v něm žádní tři králové, protože jeden je Afričan, jeden Arab a jeden Žid. Ty nechceme, ti tam nebudou. Nechceme utečence, tedy Josefa s Marií a Ježíškem. Takže jediné, co nám zůstává, je vůl a osel. Nevím, jak skončí střední Evropa, která ztratila soucit.

Když lidi strašíme jen proto, abychom měli moc, je právě to nejhorší, co se nám mohlo stát. To je horší, než kdybychom byli v davu, který občas maširuje Bratislavou nebo Prahou a volá hesla proti utečencům či proti muslimům. U nás na Slovensku se s tím svezou samozřejmě i Židé. Myslím, že toto strašení je něco mnohem horšího. Ti samozvaní proroci, kteří hlásají strach a přesvědčují nás, že nejdůležitější je to zlo a že naše bezpečnost závisí na tom, jak oni popíší nebezpečí.

Proto volíme paranoiky. Protože si myslíme, že paranoici poznají to nebezpečí, které nám hrozí, dřív než my. Každý, kdo toto šálení prohlédne, je povinen racionalizovat tyto obavy lidí kolem sebe. To je první úkol. Za druhé,

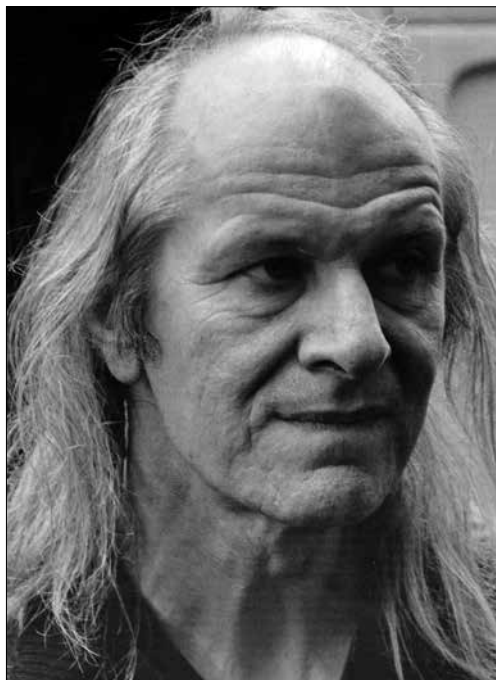
musíme poukazovat na to, že my jsme stále schopni altruismu. A za třetí – a to je nejlepší zbraň – musíme se umět zasmát.

A dovolte mi ještě jednu poznámku: Sociologové často hovoří o revoluci zvýšených očekávání. Všimněte si, že nikdo není spokojený. Lidé, kteří se mají velmi dobře, říkají: Já jsem si to představoval jinak. To je znamení, že nemají dobré vychování, protože tak trochu naznačují: Vy druzí jste zodpovědní za to, že já jsem si nesplnil svá nerealistická očekávání. Je mi velmi líto, že nedokážeme těmto lidem říct, že jsou nevychovaní. Proč obviňují ty druhé, že oni sami si nesplnili svá očekávání? To je přece absurdní.

Máme-li chleba v ruce, je jednoduché ho rozlomit a dát druhému, to by udělal každý z nás. Problém je, pokud máte bazén. Bazén se nedá rozdělit, měli byste tam pustit zaplavat někoho jiného. A to je problém. Nenaucili jsme se řešit problémy společnosti, která má všeho dostatek. Toto je něco, co bychom měli zvládnout.

Rok milosrdenství pro mě znamená, že dobro je důležitější než zlo. Chápu, že média potřebují zlo. Sama jsem satana nikdy zblízka neviděla, ale věřím spisovatelům, kteří píšou, že satan je krásný, kučeravý s černýma očima, ženy jsou z něho nadšené a připadají jim přitažlivý. Ano, zlo je přitažlivé. Ale myslím, že je na lidech, kteří se nejen cítí být, ale jsou skutečnými křesťany, aby jednali s očima upřenými k dobru, a nehledali neustále zlo, protože když ho budeme hledat, vždy něco najdeme. Ale myslím, že je velmi potřebné, abychom hledali Dobro.

Druhou část podnětů - se Zuzanou Rothovou najdete v Univerzu 2/16.

POZVÁNÍ NA CESTU
rozhovor Josefa Beránka
s Ladislavem Heryánem

Kytarista, rocker, kněz, biblista, tak tě charakterizují druzí, jak to jde dohromady?

Hlavně jsem kněz, to ostatní jsou tak trochu fámy. (smích) Trochu hraju na kytaru, trochu snad rozumím Bibli, ale jiní to umějí líp.

Hraješ na kytaru i při bohoslužbách?

Ano, při mši svaté jsou místa, kde se očekává, že něco řeknu. Někdy mám ale pocit, že nemám co říct. Raději zahraju nějakou písničku.

Patří rocková hudba k bohoslužbě?

Vybírá si písničky, o nichž si myslím, že je lidé znají, které se mi líbí a dokážu je zahrát. Něco od Green day, od U2, od Pink Floydů.

A jestli patří do kostela? Všechno se všim souvisí. Jsou příležitosti, kdy bohoslužbě může dát kytara ještě jiný rozměr. Naladí lidi. Každá ta písnička je o něčem a snažím se to provázat s tím, co pak říkám. Rozlišovat hudbu na duchovní a neduchovní dost dobře nejde. V poslední písničce od U2, kterou jsem se naučil, se zpívá *prohra je to, proč tady ve skutečnosti jsme*. To se mi moc líbí. Je v tom obrovská pokora. Jako bych slyšel svatého Pavla, jak říká, když jsem slabý, tehdy jsem silný...

Rozumějí ti posluchači?

Ne, nerozumějí. V kostele ale přece také nejde o to, abychom všemu rozuměli, ale aby se tam člověk setkal s Bohem. Kněz by měl v kostele vytvořit prostor, aby se lidé mohli setkat s Bohem, a když si odnesou pocit setkání s Ním, když jim zůstane ze mše jedna nosná myšlenka, která jim tam „dojde“, úplně to stačí.

Je rocková hudba opravdovější, než třeba popová?

Rocková hudba křičí, volá po tom, aby něco řekla. Ale možná je to jen moje preference.

Žil jsem deset let v Itálii a Italové nemají moc rádi rock, dávají přednost svým zpěvným písním. Bel canto. Seznámil jsem se tam s jedním architektem a lékařem, který byl také básník. Skládal texty k písním. Říkával, nás Italů je 55

milionů – básníků. I když mají Italové rádi líbivé melodie, texty jsou vždycky poetické. Nádherná poezie. U nás z popu takový pocit nemám.

V rozhovoru pro DTV ses vyjádřil ve smyslu, že Ježíš byl také básník?

Ano, to byl.

A byl také rocker?

To nevím, tehdy ještě neměli elektrinu a pořádné zesilovače. (smích)

Když studenti učím biblistiku, uvědomuji si, že Bible je oceán, do něhož se člověk noří, ale nikdy ho celý neprozkoumá. Jsou tam místa hluboká a nejasná. A místa, která jsou nám důvěrně známá, a přece, když se nad nimi zamyslíme, nezbyvá než si položit otázku, co tím Ježíš myslel? Třeba Boží království. Celý život o něm přemýšlím. Boží království je tady, říká Ježíš. On je vnímá, učedníci ne. Jak sdělit něco lidem, kteří to nevnímají? To nejde vysvětlit. Spíš zprostředkovat, aby to mohli prožít. Tou cestou může být poezie. Hovoří o tom, co je „za“ textem.

Ježíš říká podobností a končí slovy, kdo můžeš pochopit, pochop. Tak funguje poezie. Báseň nelze vysvětlit, analyzovat.

Jak potom můžeme konkrétně uchopit Ježíšovu radu Hleďte nejprve Boží království...

Když řeknu, že věřím v Boha, je to něco jiného, než když řeknu, věřím, že u Afriky je Madagaskar. Říct věřím v Boha znamená vztah. Nejen že povědomí, že Bůh existuje, ale vztah. Aby vztah mohl fungovat, potřebuje, aby byl rozvíjen. I vztah s Bohem potřebuje být budován, rozvíjen na prvním místě. To znamená mít na něj čas, dát mu prostor ve svém životě.

Vždycky tě zajímal rock a Bible?

Býval jsem vzorné dítě se samými jedničkami. Postupně jsem si nacházel svoji kulturu, protože u nás na vesnici se žilo od zábavy k zábavě. Víkend co víkend. Od poloviny týdne se řešilo, kam se půjde. Mně se moc nechtělo, nebavilo mne to. Jednou jsem si koupil hudební časopis Melodie a ten mi otevřel úplně jiný svět. S jedním kamarádem jsme si začali shánět texty, desky...

Podobně jsem měl rád Bibli, někde jsem dostal tzv. Stuttgartskou bibli a pořád jsem ji nosil s sebou. Vzpomínám si, jak se mi líbily knížky o tom, jak se proměňuje život, když člověk doopravdy žije s Bohem, třeba Dýka a kříž Davida Wilkersona.

Když se pak na univerzitě jednalo o tom, co budu postgraduálně studovat, jeden spolubratr mi řekl: Můžeš studovat biblistiku, spirituální teologii, práci s mládeží, ale kromě biblistiky všechno za pár let zastará...

Na vzorné dítě dnes zrovna nevyvádáš. Dlouhé vlasy, není ti cizí ani püllitr piva, ani cigareta...

Můj táta byl silný kuřák. Sám jsem se naučil kouřit na vojně. Byl jsem tehdy už salesián a rodiče, kteří jsou takzvaně nevěřící, to nesměli vědět. To nás samozřejmě vzdalovalo. Žil jsem vlastně dvojí životem. Vzájemná komunikace vážla a rodiče o mě měli velké strach. Jezdával jsem domů jednou za dva

tři měsíce a táta se na mne vždycky těšil. Byl hrdý na syna inženýra. Měl připravenou lahvev slivovice a nějakou práci. Jednou jsem mu takhle navrhl, že bychom si spolu zapálili. Táta z toho byl celý šťastný. Jinak jsem nekouřil, salesián přece nekouří, ale s ním jsem si vždycky zapálil. Byla to cesta k rozhovoru.

Když jsem pak emigroval do Itálie, první roky byly hodně těžké. Žil jsem na Velehradě a jednou mne z něčeho křivě obvinili. Naštvalo mne to, vykouřil jsem spoustu cigaret; abych tomu nepropadl, vždycky jsem si koupil krabičku, vykouřil jednu dvě cigarety a zbytek dal bezdomovcům. Pak mi to přišlo trochu neupřímné a smířil jsem se s tím, že kouřím. Dnes už se tím ani netajím.

Stal ses salesiánem, i když nebylo jasné, co ti budoucnost přinese, emigroval jsi, aby ses mohl stát misionářem. V knize rozhovorů zmiňuješ, že jsi dvakrát rozdal všechno, co jsi měl. Jak vlastně prožíváš Boží vůli a Boží vedení ve svém životě?

To je otázka, na kterou neznám odpověď. Existuje vůbec Boží vůle pro nás? Když mi bylo asi šestnáct, věděl jsem úplně jasně, že budu knězem. Nerozumím tomu, když se někdo rozhoduje, zda má, nebo nemá být knězem. Takové rozhodování jsem sám nezažil. Mně to bylo jasné. Třeba toto byla Boží vůle? V pětadvaceti letech, to už jsem byl tajný salesián, nám představený četl dopis generálního představeného, který psal, že v Brazílii je na jednoho kněze asi pětadvacet tisíc věřících. Řekl jsem si v tu chvíli, co já tady ještě dělám? Bylo mi jasné, že musím opustit rodiče, zemi a jít do misie. Bylo mi to opět jasné. Třeba to byla Boží vůle.

Studoval jsem pak v Římě, domácí podzemní studia jsem nemohl doložit, a tak mi je neznali a jednou nám profesor při přednášce na toto téma řekl: „Žádná Boží vůle není.“ Beru to tak, že Boží vůle je podobná tomu, když máte v dlani ptáčka, vyhodíte ho do vzduchu a voláte za ním, leť, jak nejlépe dokážeš. Maximálně se rozvíň!

Pro mne je Boží vůle to, co říká Ježíš v evangeliu: buď milujícím, milosrdným, velkorysým člověkem. To je pro mne Boží vůle. Zda chtěl, abych byl teď právě tady, to nevím.

A proč ses dvakrát vzdal všeho, co jsi vlastnil?

Ono to bylo vlastně třikrát. Poprvé když jsem prchal přes hranice. Bylo léto a měl jsem jen druhou košili, bibli a svačinu.

V Itálii jsem byl zprvu chudáček imigrant, lidé mi nosili všechno možné, ale můj sen byl kazetový magnetofon. Mít možnost poslouchat hudbu. Škudlil jsem, jak to šlo, a koupil jsem si kazeták. V sousedství žila jedna imigrantská rodina z Rumunska. Věděl jsem, že měli kazetu se svou hudbou, a věděl jsem, jak může být domácí hudba blahodárná, když je člověk v cizím prostředí... Tak jsem jim ten magnetofon dal. A když už jsem byl v tom rozdávání, rozdal jsem i ostatní věci. Nechal jsem si jen rezervní oblečení.

Čekal jsem, co to se mnou udělá, a měl jsem z toho hezký pocit. Tak jsem to pak udělal ještě jednou.

Dneska bych to ale už neudělal. Tehdy jsem byl student, dnes mám věci, které potřebuji k práci.

Říkáš, že jsi z toho měl hezký pocit?

Prostě jsem chtěl zažít, jaké to je být chudým, jaké to je mít jenom Pána Boha. Tak jsme to prostě udělali.

Svěřují se ti někdy rodiče s tím, že jejich děti nosí divoké účesy, zkoušejí kouřit, pít pivo či jiný alkohol, hledají si svoji cestu k víře... Co jim říkáš?

Já žádné děti nemám. Nemohu dost dobře pochopit starosti rodičů o děti. Když mi někdo takovou otázku klade, nechápu ji. Abys mi rozuměl, rozumím té úzkosti rodičů, ale myslím si, že je neopodstatněná.

Zažil jsem to ve farnosti v Jižních Čechách, kde někdy chodily ke zpovědi celé rodiny, jeden po druhém. Bylo vidět, jak problémy dětí přecházejí ze světa jejich rodičů. Ty děti to nasály doma. Čeho jsou rodiče plní, to děti prostě nasají... Byla-li víra rodičů nějak pokřivená, děti to od nich převzaly. Je-li víra rodičů štavnatá, děti ji také vstřebávají. Neměl bych o ně strach.

Stejně si musejí najít vlastní cestu. Kdo z nás může říct, že je věřící člověk? Pořád Boha hledám. Vztah k Bohu je proces v našem životě i v životě dětí...

Jak hovořit s mladými o víře?

Pracuji se studenty a také v nízkoprahovém klubu pro pubertáky. Jsou to kolikrát mladí lidé, kteří mají velké problémy. Málokdy mám však pocit, že by chtěli pozorně naslouchat. Nezajímá je až tak, co jim říkám, spíš co ze mne vyzáří. To je nejdůležitější.

Učím na sociálně pedagogické škole. Je zřízená salesiány, těch takzvaně věřících je polovina a z nich třetina je aktivně věřících. Avšak většina třídy má mnoho předsudků vůči křesťanství nebo jejich víra je nějak pokřivená. Nakonec je pro ně nejdůležitější, abych byl autentický, abych si na nic nehrál. Možná jsou důležité vědomosti, třeba proto, abych je mohl upozornit na nějaké bludy, jimž věří, ale aby mi vůbec uvěřili, musím být autentický.

Kdy je ta pravá chvíle něco říct?

Máš-li na mysli studenty, musím už samotné přednášky postavit tak, aby přišli. A pak jsou okamžiky vhodné pro neformální rozhovor, kuřácké pauzy, posezení ve studentském klubu... A někteří za mnou přijdou sami.

Hovoříš někdy s mladými lidmi o povolání? Nebo o tom, co znamená být dokonalý?

Dívky se na mě obracejí s problémy ve vztazích se svými chlapci. Jiní se mi svěřili, že jejich táta prodává drogy, aby je uživil... Asi za mnou chodí spíš lidé, kteří mají problémy.

Třeba i ti, kteří jsou homosexuálové či lesby a snaží se s tím nějak vyrovnat?

Ano. Nejsou to přímo studenti z naší školy, ale mladí lidé, kteří třeba nenašli odvahu mluvit o tom se svým farářem.

Uvědomuji si při těch rozhovorech, že jedna věc jsou předpisy a druhá životy konkrétních lidí. Brodím se tím vším, co prožívají, s nimi, protože to podstatné je hledat vztah k Bohu. Nepopírám tím ani nechci snižovat oficiální učení církve, musíme se snažit zformulovat,

co považujeme za normu, ale milosrdenství otvírá lidem Bohu.

Jak chápeš křesťanskou svobodu?

Svoboda je největší hodnota. Pro mne je to závislost na Nekonečnu, na Kristu. Svätý Pavel říká: jsem svoboděn ode všech, a přesto jsem se učinil otrokem všech.

To je svoboda vnitřní a pak je svoboda vnější. Mně fascinuje příběh Natálie Gorbaněvské. Byla to mladá žena se dvěma malými dětmi, a když Československo v roce 1968 přepadla vojska Varšavské smlouvy, spolu s dalšími šesti lidmi se postavili na Rudém náměstí v Moskvě s transparentem Za vaši i naši svobodu. Sedm mladých lidí se postavilo proti třisetmilionovému kolosu s vědomím, že budou zatčeni a že si zkazili život... To je pro mne obrovský čin.

Když někdo dnes přivírá oči před nesvobodou kdekoliv ve světě, relativizuje i mou svobodu. Proto se angažuji a neberu to jako politické angažmá. Nechci být politikem, ale chci se vyjádřit jako člověk, jako občan.

Možná jsi slyšel o kurzu Zacheus, je to osmiměsíční kurz zaměřený na přerod pasivního křesťana v aktivního na základě sociální nauky církve. V jedné z přednášek se říká, že křesťan má povinnost se postavit proti nespravedlivému systému. Pro mne to je věc mého křesťanského přesvědčení.

Nedávno ses zúčastnil demonstrace v Praze na připomenutí nedodržování lidských práv v Číně, Tomáš Halík či Václav Malý se vyjádřili několikrát kriticky k politickým poměrům, zatímco jiní biskupové udržují nadstandardní vztahy s politickou reprezentací, je to nornální? Nebo bychom měli nechat za nás mluvit primase? Sídelní biskupy?

Samozřejmě by se mělo komunikovat, je přirozené, že různí lidé mají různé názory.

Myslíš, že se mají katolíci brát i za transparentní spravedlivé prostředí uvnitř své církve?

Myslím, že ano. Církev vytváříme my všichni. Církev není něco nad námi.

Ano, to církev učí, ale v praxi to není tak zřejmé. Třeba nedávno byl v Litomyšli ze dne na den odvolán kněz, aniž by vedení diecéze považovalo za normální o tom farníky informovat a vysvětlit jim okolnosti poměrně nestandardního rozhodnutí.

Vím, na co narážíš. Juru znám, nedávno jsme si volali. Ale co naplat, biskup rozhodl a teď se řeší, kde by Jiří mohl působit dál. Chápu, že to pro tu farnost není snadné, ale co by se vyřešilo, kdyby se to ve farnosti rozebíralo? Je to těžké pro Jirku, pro provinciála a nakonec asi i pro biskupa...

Mě se na to už ptali lidé na facebooku, ale myslím, že sociální sítě v podobných případech situaci jen zhoršují. Zažil jsem, když takhle na facebooku někdo rozebíral, jak já žiji celibát... Kde to jsme?

Říkám si, neřešíme určité situace až příliš vyjpatě? Položme si spíš otázku, jak se na tuhle kauzu budeme dívat za tři, čtyři roky? Tím nechci říci, že bychom neměli komunikovat, ale bez určitého nadhledu to nejde.

Ládo, tobě není cizí prostředí bezdomovců, lidí závislých na drogách a dalších lidí, jejichž život poznamenalo utrpení. Má utrpení nějaký smysl?

Utrpení smysl nemá. Vím, že se líp snášíš, když to své za někoho obětujeme. To není špatně. Člověku to pomůže, ale nemyslím si, že Bůh potřebuje utrpení. Pro mne je směřovatný Ježíš: své utrpení přijímá a druhým od něj pomáhá.

Dnes žijeme z plodů druhého vatikánského koncilu. Přípravovaly ho osobnosti, které si prošly dvěma válkami. Utrpení lidstva, které viděli zblízka, je nutilo zamýšlet se nad těmi nejdůležitějšími hodnotami a tito lidé tvořili koncil. Jeden z nich byl Yves Congar a ten se věnoval utrpení, sám umřel na rakovinu a ve své poslední knize napsal, že utrpení žádný smysl nemá.

Když se sekáváš s utrpením lidí kolem sebe, když je provázíš životem, mění to nějak tvůj pohled na Boha?

Pokud by utrpení mělo mít smysl, a to říkám s určitými rozpaky, protože sám nijak existenciálně netrpím, pak díky tomu, že nás přibližuje Bohu. Že si uvědomujeme, že on je v tom utrpení s námi. V Matoušově evangeliu Ježíš říká: Nebojte se těch, kteří mohou zabít tělo, bojte se toho, který může zničit duši. Vždyť váš nebeský Otec zná i počet vlasů na vaší hlavě... My bychom pochopitelně chtěli vědět, proč se nám dějí špatné věci, zda je Bůh dopouští, nebo zda se dějí s jeho vědomím, ale Ježíš v evangeliu, podle řeckého originálu, říká, že nic se neděje „bez vašeho Otce“. Pro mne je Pán Bůh pořád se mnou, ať se děje, co se děje. Svätý Pavel to říká jinak: Těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.

V jakého Boha věříš? Jak bys to stručně vyjádřil?

Bůh nás absolutně přesahuje. Nemůžeme o něm říct vlastně nic. Jedinou výjimkou je to, co on sám nám chce o sobě zjevit. Co říká Bible o Bohu? Hospodin Bůh milosrdný, laskavý a věrný. (Ex 34,6) Tato věta zazní ve Starém zákoně desetkrát. V Novém zákoně je Ježíš ztělesněním těchto slov. Bůh je pro mne velkorysost, milosrdenství. Ten, který se mi dává, a nic nečeká zpět.

Pokud prožívám, že jsem milován zadarmo, jsem zdravý křesťan a duševně zdravý člověk. Pokud můj Bůh je spravedlivý soudce, jsem křesťanem pokřiveným a neurotickým.

Co pak znamená: buďte dokonalí, jako váš Otec na nebesích?

To je verš, kterým Ježíš zakončuje svoji šestou antitezi, *milujte své nepřátele*, abyste se stali syny nebeského Otce, který miluje dobré i zlé. Proto máme milovat i své nepřátele. Ale chci zmínit ještě jeden detail. Slovo *dokonalý* v původním řeckém textu nenajdeme, tam je slovo, které můžeme přeložit jako *celiství, plní*. Přeložil bych ten pokyn tedy takto: Buďte plně lidmi, tak jako je Bůh plně Bohem. Ve slově *dokonalí* je skryt morální imperativ, to v řeckém textu není, tam jsou Ježíšova slova plná pozvání na cestu. Nejde o to být dokonalý, jde o to být plně lidský.

Univerzum 2/16

AKTUALITY

Česká křesťanská akademie vás zve na recitál **Alfréda Strejčka a Františka Derflera** „Hold císaři a králi Karlu IV.“ v neděli 24. července od 17 hod. v kostele sv. Václava v Letohradě

Oslava sedmdesátin pana faráře V. Vacka 27. srpna od 14 hod. na Kunčicích.

Akademické týdny v Novém

Městě n. Met.

24.7. - 6.8. na Pavlátově louce.

Koncert Magdaleny Urbanové

22. 7. v 19.30 hod. na Tvrzi Orlice. Vstupné v předprodeji 190 Kč, po 20.7. 230 Kč.

V Městském muzeu pokračuje do 4. října výstava „**Jan Umlauf, malíř a fotograf**“, k 100. výročí jeho úmrtí.

po - pá: 8 - 11.30 12.15 - 17 hod.

so - ne: 9 - 11.30 12.15 - 17 hod.

Vstupné: 30 /20 Kč snížené, 70 Kč rodinné.

Výstava: **Expedice středověk**

Děti mohou vylézt na maketu turnajového koně, na vozovou hradbu, vyzkoušet dobové kostýmy či brnění, psát husím brkem nebo razit mince.

Výstavní prostory zámku

Denně: 9 - 11.30 12.30 -17 hod.

Vstupné: 40 Kč / snížené 30 Kč. Děti do 5 let zdarma.

Den charity 16. září od 14.30 hod. v Domě pokojného stáří sv. Kryštofa v Ústí n. O. - Kertarticích. Více na www.uo.charita.cz

PASTORAČNÍ PLÁN FARNOSTI

Červenec:

skautské tábory

20.- 31. 7. Světové setkání mládeže - Krakov

24.7. Hold císaři a králi Karlu IV. - kostel sv. Václava v Letohradě

Srpen:

27.8. oslava sedmdesátin pana faráře V. Vacka

Září:

4.8. pouť na Kunčicích, představení prvňáčků

Pouštění draků - podle počasí a domluvy

28.9. Svatováclavská slavnost

Lásku, úctu a věrnost si slíbili

11.6. Petr Faltus a Kateřina Faltusová
Leopold Pařour a Silvie Škodová

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

3.6.	Růženu Kalouskovou	85 let
17.6.	Josefa Vrba	75 let
27.6.	Viléma Mikysku	81 let

PRÁZDNINY VE STREETU

4. - 8.července zavřený klub

Prázdninový provoz:

Otevřeno po - pá: 12 - 17 hod.

Prázdninové téma: první pomoc

Chceš se dozvědět něco o první pomoci?

Jak se dá zachránit život, předcházet úrazům,

jak se při nehodách zachovat?

Jak pomoci tonoucímu?

Program je vyhrazen pro uživatele NZDM,

pro děti a mládež ve věku 6 - 20 let.

Taušlova 714, Letohrad

Facebook: NZDM Street-Letohrad

ZPRÁVY Z CHARITY

Pod střechu se vejde celá rodina

Centrum pod střechou v Letohradě

v Taušlově ulici provozuje Oblastní charita

Ústí n.O. a občanům nabízí své služby už 12

let. Zařízení je otevřeno pro celou rodinu.

Dopoledne přicházejí do **Rodinného centra**

(RC) Mozaika maminky s malými dětmi –

pohrát si, popovídat, zaspívat, zacvičit, předat

zkušenosti, poznat nové lidi nebo se přímo

aktivně zapojit do organizace pravidelného

programu. Některé maminky tu naleznou

prostor pro seberealizaci, navázání nových

přátelství a vztahů. „*Měli jsme tu paní, která*

k nám začala chodit cvičit na míčích v době

svého druhého těhotenství,“ říká vedoucí RC

Petra Jarošová. „*Pak ale přestala, protože měla*

rizikové těhotenství a vrátila se k nám po poro-

du. Postupně k nám měla větší a větší důvěru,

takže jednou se nám svěřila, že ji v době těho-

tenství opustil manžel, že se cítí zoufalá, osa-

měla a zklamaná. Potřebovala kontakt s jinými

lidmi. Hodně jsme s ní mluvili. Paní začala

využívat i další služby RC jako jógu nebo vzdě-

lávací akce a po čase jsme ji nabídli konzultaci

s psycholožkou, která je součástí našeho týmu.

Po dvou letech docházení na konzultace i na

další programy k nám do Centra se jí podařilo

dostat se z nejhroššího. Chlapečkovi budou brzo

tři roky, takže začne chodit do školky. No a my

doufáme, že se s nimi budeme na různých na-

ších akcích potkávat i nadále,“ uzavírá Petra

Jarošová příběh, jakých jsou kolem nás desít-

ky. Příběh obyčejné lidské blízkosti, sounále-

žitosti a snahy pomoci.

V loňském roce navštěvovalo pravidelný pro-

gram RC 96 rodin a jednorázových akcí jako

pochoď světylek, karneval, promítání nebo

besídek se zúčastnilo 94 rodin. Rodinné cen-

trum zajišťuje také **hlídání dětí**.

Odpolední hodiny jsou v Centru pod střechou

vyhrazeny lidem bez rozdílu věku, kteří se

chtějí stále učit a poznávat něco nového.

Zájmové kroužky (výtvarka, jóga, fotokrou-

žek, modeláři) vedou jak zaměstnanci Char-

ity, tak i osvědčení lektori nebo dobrovolníci

a loni je využilo 73 lidí. Oblíbený a vyhledá-

vaný je také **příměstský tábor**, letos nás čeká

už potřinácté. Pět týdnů plných her, poznání

i zábavy pro 120 dětí. Pět týdnů, kdy rodiče

nemusejí mít o své děti starost, protože my

je zaměstnáme nabitým programem. Od září

připravujeme také zcela nové programy na **podporu partnerských vztahů** a řešení jejich krizových úseků.

Své zázemí v Centru pod střechou najde každé

odpoledne i mládež, která potřebuje podporu,

prostor pro seberealizaci. V **Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež „Street“**

jim odborní pracovníci pomáhají s učením,

ale i s orientací v hodnotách, ve vztazích atd.

Loni zde tato služba pracovala se 118 klienty.

Každoročně prezentují pracovníci Streetu

svoji práci i v základních školách, aby děti

věděly, kam můžou přijít. A právě díky spolupráci

se školami se na nás obrátila např. 7letá

slečna vietnamské národnosti: „*Dívka měla*

potíže s učením a hyperaktivitou,“ říká vedoucí

Streetu Lenka Doubravová, „*Rodiče neměli*

česky, v rodině mluvili pouze vietnamsky.

Dívka k nám chodí každý týden, procvičujeme

učivo v českého jazyka a matematiky. Začle-

ňováním do her a programu Streetu se holčička

také nenásilně začleňuje do kolektivu. Našla

zde už nové kamarády, na které se těší... a to

těší i nás.“

Záměrem Centra pod střechou je pracovat

s rodinou, podporovat **tradiční rodinné sou-**

žití a setkávání generací, nabídnout prostor

pro individuální rozvoj člověka i pro společné

akce. Najdete k tomu zde vhodné podmínky

a ochotné lidi. Zázemí Centra pod střechou

(herna, prostor pro besedy, kuchyňka, sociální

zařízení) je možné si také pronajmout na

různé soukromé akce, oslavy apod.

Činnost Centra pod střechou je dlouhodobě

podporována Městem Letohrad, Pardubic-

kým krajem a MPSV. Každoročně na činnost

Centra plyne i část výtěžku z Tříkrálové sbírky.

Centrum pod střechou, www.uo.charita.cz,

tel. 731 402 336

/M

FARNÍ RADA INFORMUJE

Z ekonomické rady:

Stav účtu farnosti - 8. 6. 2016 bylo na účtu

farnosti 1.096.565 Kč. S penězi pracujeme

hospodárně, vydáváme je jenom na nejnut-

nější věci, tj. na provozní náklady. Investiční

náklady na opravy památek se snažíme kryt

z grantů a dotací.

Kunčický kostel a hřbitov - V červenci začne

oprava statického zajištění márnice firmou

JIRMAL. Rozsah prací bude upřesněn podle

finančních prostředků, které se podaří získat

(v současnosti přislíbena dotace Ministerstva

kultury ve výši 450 tis. Kč).

Ve zdívu kůru kostela se objevily trhliny. Za-

jistíme návštěvu statika, aby posoudil stav sta-

tiky kostela. Pak se rozhodne o opravě.

Na svahu pod hřbitovni zdí směrem ke hřišti

byly prořezány dřeviny.

Připravujeme besedu s občany o úpravě pro-

storu starého hřbitova okolo kunčického

kostela. Společně s Městem jsme pro zřízení

parkové úpravy, jako třeba u lukavického kos-

tela. Pozveme samozřejmě vlastníky hrobů

a budeme s nimi jednat, zda budou se záměrem souhlasit. Máme představu o zrušení hrobů a přemístění náhrobků ke zdi, zejména k západní části hřbitova. Okolo kostela by tak vznikl větší shromažďovací prostor v parkové úpravě.

Generální oprava kaple sv. Jana Nepomuckého na Kopečku letos pokračuje v další etapě. Památkový ústav dovolil na kapli přidat okapy (tím se uchrání větší životnost omítky) a hromosvody. Okraje střechy kaple byly rozebrány k umístění háků na střešní žlaby. Chceme opravit vnější omítku kaple (mimo jiné budou otlučeny omítky do výše 150 - 200 centimetrů a nahrazeny vápennou omítkou, která je odolnější proti vzliánající vlhkosti). Peníze získané z grantu Ministerstva kultury ve výši 850 000 Kč pokryjí náklady jen na opravu poloviny omítky. Žádáme ministerstvo a další peníze. Ministerstvo nám v červnu zvýšilo grant ještě o 300 000 korun, ale to nám na celkovou opravu omítky nestačí. Žádáme o další příspěvek. Držte nám palce.

Přehled schválených grantů - Na základě předložených žádostí farnosti byly pro rok 2016 schváleny následující granty na rekonstrukce památek v majetku farnosti (první suma peněz uvádí výši získaného grantu, druhá suma za /uvádí výši spoluúčasti farnosti):

Křížová cesta Orlice	100.000 Kč / 25.000 Kč
Kopeček	850.000 Kč / 142.000 Kč
Průzkum omítek kostela sv. Václava	100.000 Kč / 25.000 Kč
Márnice Kunčice	450.000 Kč / 223.000 Kč

Krytí spoluúčasti farnosti máme přislíbeno z dotace Města na rekonstrukci památek ve výši 500 tis. Kč.

Možné zvýšení dotace na rekonstrukci kaple sv. Jana Nepomuckého Ministerstvem kultury by vyžadovalo získání dalších peněz ke spoluúčasti. Nevíte někdo o nějakých možnostech?

Pastorační rada připravuje:

Svatováclavskou pouť. Uvítáme každého, kdo nabízí pomoc - zájemci, necht se přihlásí u paní Jany Skalické.

„Hold Karlu IV.“ recitál Alfréda Strejčka a Františka Derflera 24.7. v 17 hod. v kostele sv. Václava

Ekumenickou bohoslužbu před státním svátkem 27.10. v kostele sv. Václava

Adventní duchovní obnovu s Lad. Heryánem

Anketa o přáních farníků

Děkujeme všem, kdo zaslali své názory a podněty, za aktivitu a zájem

Témata byla rozdělena do jednotlivých oblastí a předána garantům pastorační rady k dalšímu zpracování.

Nabízíme veřejnou diskusi na témata:

- Děti a bohoslužba - 8. října

- Farní odpoledne - 20. listopadu

- Liturgický seminář s referátem o liturgii a řízenou diskusi - 14. ledna

Za farnost jsme odeslali dopisy našemu panu biskupovi a Prof. T. Halíkovi:

Vážený pane biskupe,
zdravíme Vás z Letohradu.

Leží nám na srdci další fungování církve, a to kromě pastoračních záležitostí také její ekonomický chod.

Zdědili jsme mnoho kostelů a dalších budov, mnohé z nich nejsme schopni udržet a nepotřebujeme je k provozu farnosti. Např. jen v Letohradě (se šesti tisíci obyvatel) máme pět kostelů. Péče o památky nás příliš zaměstnává a je na úkor péče o lidi a hlásání evangelia.

Víme, že díky přijetí zákona o církevních restitucích se zásadně změní způsob financování chodu farností, rádi bychom se na novou situaci připravili. Dovolte nám, abychom zmínili několik oblastí, které považujeme za důležité:

- finanční zajištění činnosti kněží, pastoračních asistentů (asistentek), katechetů (katechetek) včetně výše jejich platů (považujeme je za příliš nízké)
- způsob hrazení provozních nákladů farářů a celé farnosti (např. služební auto faráře a jeho provoz, provoz fary, kostelů apod.)
- krytí nutných investičních výdajů (opravy církevních památek, fary apod.)
- pravidla pro hospodaření s majetkem farnosti.

V současné době kromě platů faráře a katechetky, žijeme převážně ze sbírek a dobrovolné práce farníků. Každý rok farnost seznamujeme s hospodařením, na co a jakou částku jsme vydali. Pořádáme-li nějakou akci, počítáme, co si může dovolit (např. nemohli jsme si pořídit topení do kostela). Diecézi odvádíme řadu sbírek.

Pane biskupe, jak si představujete další život a financování diecéze a farnosti?

Jak se dál budou financovat platy kněží a katechetek?

Jak hospodaří diecéze, na jejíž financování se naši farníci podílí?

Vidíte, že máme řadu otázek, na které nemáme odpovědi. Chtěli bychom Vás tedy touto cestou požádat o návštěvu zástupce biskupství, se kterým bychom uvedené otázky v rámci veřejného zasedání naší farní rady mohli prodiskutovat. Chtěli bychom se dobře a včas připravit na nový způsob hospodaření, který nás v budoucnu čeká.

Děkujeme za Vaše pochopení a reakci na naši prosbu.

S pozdravem Václav Vacek, Jana Skalická, místopředsedkyně Pastorační rady, Vladislav Náhlík, místopředseda Ekonomické rady

Vážený pane profesore,
zdravíme Vás z Letohradu.

Děkujeme Vám za Vaši práci pro církve a její budoucnost. Děkujeme Vám za Váš projev v televizi i za Vaše postoje vůči politikům, kteří rozdmýchávají nenávisť mezi občany a nedodržíjí pravidla naší kultury.

Letohradská farnost

Vážení rodiče,

nedávno zazněla v ohláškách výzva, že se hledá někdo, kdo by chtěl učit náboženství. Do důchodu ještě nejdu, ale po následníkovi se samozřejmě ohlížím. Katechetická výchova a výuka náboženství je služba velice krásná. K tomu, aby mohla být vykonávána je zapotřebí především děti, které do hodin docházejí. V Letohradě převážná část katecheze probíhá ve školách, dvě skupiny se scházejí na faře. Já sama bych z několika důvodů prostory školy neopouštěla. Dětem navazuje náboženství hned na výuku, teprve potom odcházejí do různých kroužků. Katecheta je členem pedagogického sboru, tím nabývá určité vážnosti a předmět náboženství je brán jako něco, co do výuky patří. Navštěvují ho i ti, kteří nejsou z praktikujících rodin, ti by zřejmě na faru nechodili. Ve školách hojně využívám možnosti „vstupů do hodin“, kdy přicházím s určitým tématem (Vánoce, Velikonoce, Poutě, Dušičky). Nikdy jsem se nešetkala s odmítnutím, naopak o tyto vstupy je velký zájem. Na druhém stupni ve škole U Dvora začíná náboženství v 7. hodin ráno. Začít den s Bohem a s těmi, které spojuje důvěra v Něho, je úžasné. Pro někoho je ale ranní vstávání veliký problém. Nedávno jsem si dělala průzkum u dětí ze 6. a 7. tříd, které chodí ráno. Posudte sami, v čem vidí zápory a klady „chození“ na náboženství:

- někdy nuda, otravující spolužáci, neukázněnost, brzy ráno, malá komunikace + setkávání, pohoda, klid, povídání o Bohu, kamarádi, kolektiv, legrace, něco nového se naučíme, příběhy z Bible, dobrá parta, prostředí - škola, nikdo se nám za náš názor nesměje
Anketa byla anonymní, některé odpovědi se opakovaly, záporných bylo méně.

Někdy se mě ptáte, jestli se má dítě nutit, když nechce chodit na náboženství. Není jednoduchá odpověď. Každý je na hodině důležitý, je obohacením pro druhé. Přestane-li jeden, druhý už taky nechce. Počet se snižuje, ročníky se spojují. Hledejme důvod, můžeme se sejít, popovídat. Ne vždycky se hodina podaří. Záleží na všech, kteří se na ni podílejí.

Během prázdnin budou v kostele archy na přihlašování dětí. Pro děti 2. stupně bude letos jedna kolonka navíc. Bude v ní možnost volby místa výuky: fara/škola.

K dokreslení situace v naší farnosti v roce:

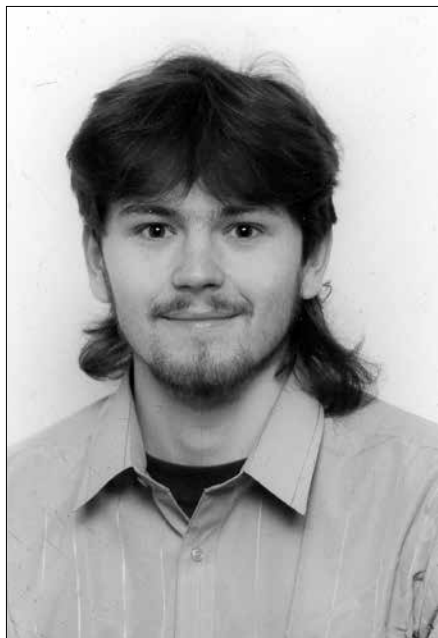
	1985	1995	2005	2015
pokřtěno	56	30	30	17 dětí.

Přeji Vám krásné prázdniny.

Jana Skalická

SBÍRKA PÍSKOVCE

Před severním vchodem orlického kostela potřebujeme rozšířit dlážděnou plochu. Nemáte doma nějaký přebytečný kus rovného pískovce? Já léta sbírám kdejaký takový kámen, teď kameny věnuji ke kostelu. Uvítáme každou Vaší nabídku, odvoz zajistíme. Prosíme nabídky hlásit Štefanu Čandovi st. č. tel.: 731 402 333. /v

VZPOMÍNKA

Dne 9. července uplyne 20 let ode dne, kdy nečekaně prošel branou smrti náš milý 21letý Lukáš Pecháček.

Děkujeme všem, kdo jste ho měli rádi za vzpomínku a modlitbu.

S láskou v srdci vzpomínají rodiče, sestra a bratr s rodinami, Lenka s rodinou a maminkou.

I my na Lukáše a na Vás, Pecháčkoví, myslíme.

Vaše farnost

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme panu Františku Vaníčkovi ml. a jeho rodině za letošní Mezinárodní hudební festival - ten je největším kulturním počinem v našem městě. Děkuje za pozvání hudebníků a dalších osobností do Letohradu. Děkujeme Všem umělcům a těm, kteří se na pořádání podíleli.

Děkujeme ukrajinské bohemistce Doc. Halyně Kličak za přednášku „Ukrajina včera a dnes“. Plakali jsme s ní ...

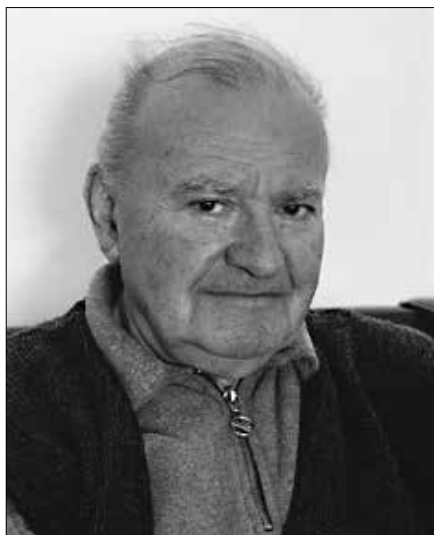
Víme o genocidě Židů, Arménů, o Katyni, etnických masakrech v bývalé Jugoslávii, Africe ..., ale nemluví se o Stalinově záměrném vraždění milionů Ukrajinců „hladomorem“ ve 30. letech a o dalších strašných pronásledováních tohoto národa.

Je důležité vědět o lidských zločinech, abychom se jich sami vyvarovali a aby mohlo dojít ke smíření jednotlivců i národů. K tomu je nutné nejprve přiznat chyby a omluvit se. Kéž by Ukrajina měla čas se postavit na nohy a měla dobré politiky.

Manželům Náhlíkovým děkujeme za přednášku o Namibii „Mezi Himby a Damary“

BLAHOPŘÁNÍ

P. Jan Rybář, člověk lidský, skvělý a pružný duchem, je pokladem mezi kněžími naší diecéze a Tovaryšstva Ježíšova. Letos se dožívá 85 roků. Stále slouží bohoslužby, vede duchovní cvičení, píše své bystré fejetony. Bez nich si nedovedeme představit naše Okénko. Nedávno vyšla jeho kniha „Musíš výš“ rozšířená o další fejetony. (Je k dostání v kostele i na faře.)

Milý Jene, blahopřejeme Ti k Tvému obdarování a k Tvému rozdávání moudrosti, radosti a milosrdenství. Děkujeme Ti za Tvé přátelství a přízeň naší farnosti. A paní Heleně velice děkujeme za její veškerou péči o Tebe. (Služebníkem služebníků božích je žena na faře.) Přejeme Vám oběma dobré zdraví a mnohá léta. Děkujeme také Bohu za jeho přízeň Vám oběma.

Letohradská farnost

Vždy

At hrnčíř, klenotník či blahý pěstitel
růží, cítiváš: kdos tě svádívá
přiblížit křehkost kamejí a něhu stél
pod nebezpečnou blízkost kladiva.

At drsný kovář, lamač skal, když přemíru
tvrdomi překonal ve vosk či jíl:
kdos, žádostivý hedvábí a kašmíru,
tvar pevný sluncem nebo slzou rozpojil.

Vladimír Holan

Festivaloví návštěvníci darovali peníze na opravu kaple

Návštěvníci závěrečného koncertu MHF Letohrad 12. června přispěli na opravu kaple sv. Jana Nepomuckého na Kopečku částkou 10.271 Kč. Společnost F. V. Heka peníze předala naší farnosti.

Marta Vaníčková

BLAHOPŘÁNÍ

Václav Vacek převzal Cenu Města Letohrad za dlouholetou obětavou službu letohradské farnosti.

Při tradiční slavnosti, která uvádí MHF Letohrad, byl letos oceněn Miroslav Adamec za dlouholetou práci s mládeží v oblasti sportu, manželé Nosálovi za práci s mládeží v oblasti taneční a společenské výchovy a letohradský farář Václav Vacek.

Popis nominace:

Václav Vacek slouží letohradské farnosti 26 let. Za jeho působení byly všechny kostely opraveny, nebo se opravují. Žádný nedělá městu ostudu. Pan farář se nebál modernizace interiéru orlického kostela, ve kterém je (díky uspořádání) možnost širokého využití jak k bohoslužebným úkonům, tak pro potřebu veřejnosti - výstavy, koncerty.

Ale na prvním místě se věnuje pastorační práci lidí. Navíc pořádá besedy pro snoubence, přednáší na různá témata pro širokou veřejnost a v různých městech republiky (naposledy v Knihovně Václava Havla). Je autorem dvou knih a několika brožur. Pod jeho vedením vzniká 25. rok každý měsíc farní časopis. Kromě místních, kteří si časopis kupují, ho odebírá přes 200 lidí z celé republiky. Naše město propaguje už tím, že se vždy představuje jako letohradský farář. Kam přijde, tam nešetří chválou na letohradské občany.

Blahopřejeme a těšíme se s vámi!

Vážený a milý Václave,

přejeme Vám k Vaším narozeninám, aby Vás Pán Bůh ještě mnoho let zahrnoval svými dary. Abyste měl kolem sebe stále dost lidí, milých Vašemu srdci, a nepřestával žasnout nad zázraky života... Přijměte také naše upřímné poděkování za mnoho dobrého, co jste v naší farnosti vykonal. *Vaši farníci*

70. narozeniny pana faráře Václava Vacka budeme slavit v sobotu 27. srpna ve 14 h. v areálu Pod lipami na Kunčicích (hřiště pod kunčickým kostelem). Srdečně Vás všechny zveme.

MODLITBA

Až zúží se můj dech a prostor,
věci a uvažování mých dní -
Ty, Pane, milostivě na mě pohlédni.
Nenech moji mysl bloudit osamělou
v bezútěšných krajinách zmatků a úzkostí.

Nech mi dar modlitby a milosti
spoléhát na Tebe ve všem a vždy.

V té noci buď se mnou,
až neuslyším kohoutí kokrhání ...

Jana Flídrová

DOPISY ČTENÁŘŮ

**Vážený bratře Václave
a milí farníci na Orlici,**

s radostným pozdravením z Brna vyslovuji poděkování za úžasnou atmosféru při mši sv. 12. června. Nádherné rodinné setkání na slavnosti. Žádná strnulá snaha o zachování „důstojnosti“. To bývá největší problém rodičů, když mají jít na hostinu se svými „šťapečky“.

Tolik mladých rodin s dětmi. Nikdo si na nic nehraje. A s jakou vervou naplno zpívají. Promluva není „kázáním“, ale ocitnutí se v Kristově přítomnosti. Nechybí zapojení dětí otázkami. Vpravdě neslýchané „vyučování“.

A nabídnuté pohoštění při vycházení z kostela je potvrzením, jak umí farníci z Orlice rozdávat svůj čas a pozornost pro radost druhým. Bylo to štěstí mezi Vámi být.

S přáním dobra, pokoje a radosti

Marie Veselá (85) z Brna, katechetka

VÍKEND RODIN V RÁJI

Před několika lety byla v naší farnosti zavedena výborná věc, a to červnový Víkend rodin v Ráji. Akce trvá od pátečního do nedělního odpoledne a jejím hlavním cílem je vytvořit prostor pro bližší seznámení a prohloubení vztahů ve farnosti. Za sebe můžeme říci, že se to daří. Kdo má třeba ostych oslovit někoho „cizího“ při společném výletu, může jej ztratit při fotbale, při výrobě oveček nebo u táboráku po pár doušcích špiritu. A i když to nebylo tak, že by každý debatoval s každým, je pocit sounáležitosti utvořen společnými zážitky.

Děti si spolu hrály a i jim se víkend určitě líbil. Možná až příliš, takže nechtěly spát a pro někoho to mohlo být trošku stresující. Ale když se dostatečně unavily, dospávaly to, co předtím zanedbaly.

Největší dík patří hlavnímu organizátorovi – Bohu. Jeho rukopis je dobře čitelný. Děkujeme také Janě Skalické, která se projevila jako jeho pravá ruka. Jmenovat bychom mohli ještě mnoho dalších osob a také bychom mohli popisovat všemožné více i méně pozitivní zážitky, dojmy a myšlenky. Koho by to zajímalo, ať se příští rok přihlásí také. Možnosti uplatnění jsou i pro ty, kdo nemají děti v přiměřeném věku. Lze se zapojit jako pomocný organizátor, v kuchyni, při hlídání dětí apod. Už nyní se tedy těšíme na příští Víkend rodin v Ráji a doufáme, že se tam setkáme i s dalšími „nováčky“. *Ludvík a Kateřina Novotní*

Poděkování

Děkujeme všem, kdo se podíleli na organizaci této akce, zejména Janě Skalické. Děkujeme děvčatům, která nám hlídala děti a farnosti za finanční příspěvek.

Pokud by šlechtici jen hromadili majetek a usilovali o slávu, zpronevěřili by se svému poslání.

Ne všichni se chovali šlechtetně, ale o nobiles odmala slyšeli.

O nás křesťanech to platí ještě ve větší míře.

ZVONĚNÍ NA KOPEČKU

Květnový měsíc je za námi a s ním i třicet jedna odzvoněných rán a večerů na Kopečku. Když kráčím 1. května před šestou ráno nahoru, říkám si: „Zase celý měsíc.“, ale přijdu na kopec, kde je klid, jen ptáci si sem tam prozpěvují, a vím, že to za tu námahu stojí. Zvednu oči k nebi a hlásím našim, že jsem nezapomněla a dál držíme tradici. Lidé si na to celkem zvykli, a tak by nám nedalo nějaký den nepřijít, ani špatné počasí nám v tom nezabrání. Letos se na Kopečku objevovalo dost lidí. Na dvou zvoncích a na kapli vždy zvoní někdo z rodiny, aby zvuk trochu ladil, a na zbylých třech se střídají ostatní, tak jak chtějí. Občas na Kopeček přijdou zajímavé osůbky, které vás zaujmou trochu více. Teď například pan profesor Vodrážka, kterému už je 86 let. Pochází z Prahy, ale nyní pobývá v Pastvinách. Tento pán mě zaujal už vloni, když jsem zvonila poledne na věži u kostela. Stál na rohu, s rukama za zády, a koukal na věž, jak zvoním. Když jsem slezla dolů, tak mi říká: „No to je

krása, že se takto zvoní, a ještě k tomu ručně!“ Zeptala jsem se, jestli se chce podívat nahoru, ale říkal, že by to nevyšel. Tak jsme se alespoň pobavili o tom, jak dlouho zvoním a jak jsem se k tomu dostala. Pozvala jsem ho na Kopeček s tím, že zvoníme každý večer v květnu ve čtvrt na osm. Letos tam byl asi třikrát a byl velice nadšený. Vzhledem k jeho pokročilému věku by tam nevyšel, ale má kolem sebe příjemné a ochotné lidi, Brůnovi, kteří ho nahoru vyvezli. Paní Brůnová povídala: „Pan profesor vyprávěl, jak se dověděl o zvonění na Kopečku, že se tu zvoní celý květen, a že by se sem rád podíval.“ A tak se k nám vydali. Udělali tím radost jemu a i oni sami byli nadšeni. Pan profesor si zvonění velice užíval. Chodil dokola, u každého zvonku se zastavil, naslouchal, usmíval se a pak dodal: „To je paráda, to je krása, to je pohlázení pro duši i sluch.“ Je to ve svém věku stále velmi noblesní pán. To pak člověka nadchne a uvědomí si, že zvonění má smysl.

Poslední týden mě zaujala ještě pětiletá Kačenka, která tam začala chodit s panem Pomičkem a kupou ostatních dětí. Tahle holčička na zvonek nedosáhla, tak si přistrčila lavici, klekla si na ni a celou čtvrthodinu vkleče odzvonila. Na to jsem jen zírala. Ostatní děti se u zvonění po chvilkách střídaly, jinak pobíhaly dokola, ale ona vždycky když přišla, vydržela zvonit celou dobu.

A tak se teď ujišťuji, že i když je to řehole jít každý den, za každého počasí, tak kvůli takovýmto osobám je to i pro nás přínosem. Hned to člověku zvedne náladu. Děkuji všem, kteří s námi chodili zvonit nebo se jen podívali. Velký dík patří zvoníkům seniorům, kteří opět nezklamali a chodili zvonit ve všední rána. Dík též patří mým dětem, protože bez nich by to nešlo. Vždy musíme být alespoň dva a oni se snažili chodit pokaždé, i když by mohly jít za svými zájmy. A ještě děkuji bráčkovi Vaškovi - chodil s námi v sobotní a nedělní rána.

Helena Živná

OBCHOD S LIDMI JE NEJVÝNOSNĚJŠÍ KŠEFT...

S Ing. Janem Kočím z Diecézní charity Hradec Králové o cizincích a uprchlících.

Integrační centrum pro cizince, jehož jste vedoucím, funguje zde v Šafaříkově ulici v Hradci Králové od r. 2013. Jaké služby poskytnete a co je vaším cílem?

Cílem naší činnosti je pomoci začlenit do života cizince, kteří jsou u nás. Aktivit máme řadu, zejména právní a sociální poradenství, a to ambulanti i terénní. Klienti chodí přímo sem a my chodíme za nimi. Dvakrát týdně jsme v Hradci Králové na odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, který má na starosti většinu cizinecké agendy. Tam děláme asistenci cizincům přímo u přepážek. Propagujeme svoji činnost, protože řada cizinců o nás neví a přímo poskytujeme poradenství v konkrétních věcech, většinou prodloužování pobytu, pomáháme vyplňovat formuláře, orientovat se ve spleti předpisů atd. Máme tam kancelář, kterou nám zapůjčilo Krajské ředitelství policie, a spolupráce je oboustranně dobrá – jak pro klienty, tak pro úřady. Naše služby jsou pro klienty bezplatné. Přímou v Integračním centru také pořádáme kurzy českého jazyka, které dále probíhají v Jičíně, Hořicích, Trutnově a Náchodě. Výuka češtiny je spojená s kurzem reálií, tj. znalost o ČR a orientace v běžných věcech. Vedle toho spolupracujeme s dobrovolnickým centrem, což využívají hlavně děti na doučování. Učíme je nejen češtinu, ale i ostatní předměty, a měli jsme tady dokonce mladíka z Afghánistánu, kterému jsme pomáhali s autoškolou. Zdárně ji udělal – v češtině! A konečně pořádáme i řadu kulturních a multikulturních aktivit, kde se setkává většinová společnost s cizinci. Tradiční je vždy na podzim Festival setkávání národů, na kterém se prezentuje kolem 30 národností – lidé tolika národností žijí kolem Hradce Králové.

Kolik sem chodí lidí?

Záleží na co. Na kurzy třeba kolem 15 lidí, na jednorázové akce 30 lidí. Nedávno jsme pořádali poznávací výlet do Prachovských skal s 50 lidmi. Festival setkání národů navštíví během dne kolem 800 návštěvníků.

Kolik cizinců žije v okolí Hradce Králové?

V okrese HK žije podle statistik necelých 5.000 cizinců z tzv. třetích zemí (neunijních) a ze zemí EU. Toto číslo nezahrnuje „uprchlíky“ – tj. osoby s udělenou mezinárodní ochranou. Přímou v HK žijí například čtyři rodiny uprchlíků ze Sýrie, našli zde bydlení i práci. Hodně jim pomáhá i místní farnost. Uprchlíků s uděleným statutem žije v Hradci Králové více – např. z Ukrajiny, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Ugandy a dalších zemí. Je jich však podstatně méně, než ostatních cizinců.

Ačkoli Integrační centrum bylo otevřeno před třemi lety, s cizinci pracujete už od r. 1992. Jaké to bylo v 90. letech, v době balkánské krize?

Tehdy bylo všechno jiné. Zákony byly v plenkách, pomoc se dělala spíš humanitárně. Azylový systém se od té doby vyvinul k lepšímu. Hodně lidí sem tehdy přišlo z bývalé Jugoslávie za příbuznými, nebyli ani v uprchlických táborech. U nás měli zvláštní status tzv. „dočasné útočiště“, a když se situace na Balkáně normalizovala, vrátili se zpět. Později jsme zaznamenali také velký příliv uprchlíků z války v Čečensku. I ti ale odcházeli dál do Rakouska, my jsme byli jen průchodák...

Přicházíte do styku s nejrůznějšími lidmi a jejich osudy...

Spektrum lidí je velmi široké – od negramotných lidí až po vysokoškolsky vzdělané. Osudy jsou také velmi různé – od lidí, kteří utíkají před pronásledováním nebo nepříznivými životními podmínkami, až po ty, kteří odcházejí z ekonomických důvodů. Ekonomičtí migranti ale nemají šanci získat azyl, a velká část žadatelů také mezinárodní ochranu nezíská, protože oprávněné důvody k jejímu udělení nejsou prokázány.

Kolik lidí ročně požádá o mezinárodní ochranu v ČR?

Naprosté minimum ve srovnání s jinými státy jako např. Německo nebo Rakousko. V r. 2015 bylo evidováno 1.525 žádostí, uděleno bylo 71 azylů a 399 doplňkových ochranných. Převaha je doplňkových ochranných, méně azylů, což souvisí s důvody, proč je lidé dostávají. Když to porovnáte s Německem, kam přicházelo v minulém roce 5.000 lidí denně, je to kapka v moři...

Může se stát, že člověk, který utíká před válkou, u nás nedostane azyl?

Těžko. Člověk, který utíká z válkou ohrožených oblastí ze Sýrie nebo Ukrajiny zpravidla dostává tzv. doplňkovou ochranu na omezenou dobu. Po uplynutí této doby se zkoumá, zda se může vrátit nebo ne. No, a protože situace v těchto zemích se nelepší, obvykle se lidem tato ochrana prodlužuje.

Vedle Integračního centra v HK působíte i v Pobytovém středisku v Kostelci n.O. a v Integračním azylovém středisku v Josefově. V čem je rozdíl?

Rozdíl je v pobytovém statusu cizinců, kterým služby poskytujeme. V Integračním centru pracujeme s cizinci třetích zemí (tj. neunijních zemí) a osobami, kterým už byla udělena mezinárodní ochrana. v Pobytovém středisku v Kostelci jsou lidé, kteří teprve žádají o mezinárodní ochranu. Tady pomáháme

zejména poradenstvím v průběhu azylového řízení, sepisujeme žaloby, kasační stížnosti atd. Mimoto tam provozujeme volnočasové aktivity - kroužek ručních prací, řezbářský a hudební. Kapacita zařízení je 277 osob a v současnosti je naplněná ze 70 %. V Integračním azylovém středisku v Josefově pracujeme s lidmi, kteří už mají azyl nebo doplňkovou ochranu, ale ještě nemají bydlení a práci. Mohou zde bydlet rok, a během této doby navštěvují kurz češtiny, hledají si bydlení a zaměstnání, s čímž se jim snažíme pomáhat.

Daří se to?

Nakonec se to vždy před odchodem z Integračního azylového střediska nějak podařilo, ale je s tím velký problém - jazyková bariéra, lidé bez vzdělání... Taková negramotná žena ze Somálska to má velmi těžké. Hodně lidí proto odchází do Prahy. Buď už mají v Praze kontakty, nebo tam snáz najdou práci. Podle statistik žije v Praze a okolí kolem 150.000 cizinců z celkového počtu 470.000 v celé ČR.

Od lidí, kteří tady reálně jsou, se dostáváme ke skupině cizinců, kteří tady nejsou, ale o kterých se v souvislosti s uprchlickou vlnou, valící se na podzim Evropou, hovořilo nejvíce...

Já jsem s těmito uprchlíky nepřišel vůbec do kontaktu a neprojevilo se to ani v PoS v Kostelci. Odrazilo se to pouze v detenčních zařízeních pro nelegální cizince, ale ti lidé šli brzy zase dál do Německa. V Bělé pod Bezdězem je dnes (18.6.) 57 lidí, v Drahonovicích 65 lidí. V uplynulém roce prošly detenčními zařízeními stovky lidí, ale nikdo z nich zde nechtěl zůstat. Nejsme jejich cílová země. Cíleně sem míří hlavně Ukrajinci, což je ale pracovní migrace.

Daly se sledovat takové dva protipóly postojů k těmto uprchlíkům: na jedné straně nenávisť a striktní odmítnutí, na druhé straně bezmezně otevřená náruč až naivita...

Ani jedno není dobré. A jak to má být správně, to ukáže až sám život. Ke všemu je nutno přistupovat rozumně a individuálně. Každý je jiný. S každým člověkem, který k nám přijde do IC, musíme jednat jinak. Těžko posoudit... Myslím, že tady naprosto selhalo jakákoli opatření na vnějších hranicích Evropské unie. Tam se nestalo vůbec nic. Jen jsme občas slyšeli nějaké prohlášení ze zasedání, ale fakticky ochrana vůbec nefunguje. EU není z vnějšku vůbec chráněná! Takže pak si to každý stát řešil po svém. Někde dali ostnatý drát, a byli označeni za rasisty. Jenže jinak by tam asi nepřežili... Jak by mohlo Maďarsko přijmout tisíce žadatelů o azyl? Když tomu nahlédnete trochu pod pokličku, zjistíte, že ze všeho nejvíce je to obrovský obchod s lidmi, na kterém se vydělávají neuvěřitelné peníze. A to se těžko zastavuje... Převaděči, prodejci člunů a vest, to všechno byl kšeft jako hrom.... Ti uprchlíci jsou oběti. Jsou zmanipulováni, mají falešné informace, že se někde budou mít dobře a budou žít jen ze sociálních dávek. Samozřejmě jsou pak rozčarování, když se setkají s realitou, protože jsou podvedeni. Je smutné, že jsou podvedeni v situaci, kdy byli

vyhnání ze svých domovů, kdy žijí v neustálém provizoriu uprchlických táborů a vůbec netuší, co s nimi v budoucnu bude. Potom snadno uvěří nereálným informacím.

Zmanipulování jsou uprchlíci a zmanipulování jsme i my. Dnes je problematické orientovat se v záplavě zpráv. Na klasická média tlačí množství serverů, blogů, youtuberů, zprávy se přebírají z Facebooku, poměrně těžké je odlišit zprávy ovlivněné subjektivními zájmy. Jak se v tom všem orientovat?

To je složité. V době eskalace uprchlické krize bylo cestou např. podívat se na statistiky cizinců v ČR – kolik lidí sem přichází a kolik jich zde žije. Na webu MV nebo Správy uprchlických zařízení jsou denně nová, seriální čísla.

Jak to podle vás v Německu zvládají?

Nevím, teď jsem tam nebyl. Víím, že problémy mají, ačkoli jsou od války na cizince zvyklí. U některých lidí je skutečný problém s integrací. Vznikají velké, naprosto odlišné komunity s odlišným myšlením než je to naše evropské. Není to jednoduché...

Jak myslíte, že se bude situace dál vyvíjet?

To se vůbec nedá odhadnout. Před tou uprchlickou vlnou nikdo netušil, že se může něco takového stát. Stačí málo, někdo využije situace, obelže lidi a stane se něco, co nikdo netuší – třeba se dá do pohybu masa lidí...

Vaše práce musí být náročná, je to tak?

Někdy je obtížné udržet se v realitě. Uprchlíci, kteří k nám přicházejí, třeba neřekají vždycky pravdu. Člověk je za to nemůže odsuzovat, protože prošli něčím, kde takhle museli jednat, aby přežili. Ale je nutno s tím počítat, udržovat si odstup a udržovat se v realitě...

Jistě máte i dost důvodů k radosti. Co se vám v poslední době povedlo?

Měli jsme tady rodinu se čtyřmi dětmi ze Sýrie. Maminka byla negramotná a jednou nám nadšeně hlásila, že už si přečte nápisy na

obchodech. Jejich děti jsou nesmírně šikovné, pilné a houževnaté – jedna dívka studuje VŠ, dvě studují SŠ, hodně jim tady pomohli naši dobrovolníci. To jsme měli radost... Nebo když se povede sehnat práci... Často také řešíme administrativně komplikované případy - třeba v Arménii nedostávají kluci pasy, protože jsou potencionálními vojáky ve své zemi. Někdy to je administrativní soubor na úrovni právníků, a těm lidem jde přitom o holou existenci, protože bez pobytu tady nemají šanci... Nebo se na nás obrátili lidé, kterým skončil pobyt, a byli u nás už nelegálně. Jediné řešení v těchto případech je návrat domů, pokud to jde. V několika případech se nám podařilo, že ti lidé nemuseli při návratu procházet detencí, a vrátili se domů v rámci programu dobrovolné repatriace bez policejního doprovodu... Vzpomínám také na maminku z Ugandy. Měla velmi těžký životní osud, zažila válku a genocidu. Přijela s hošíkem a v Ugandě jí zůstala 10letá dcera. Po delším úsilí se nám podařilo tam její dceru najít a dostat ji sem...

Na jedné straně je váš velký úspěch, něco takového se nepodaří často. Na druhé straně matka s dcerou začínají od začátku – po těžko představitelných zážitcích z války, po letech odloučení a v cizí zemi...

Ano, jejich soužití bylo zpočátku obtížné. Jedna věc je právní stránka, druhá věc jsou lidské vztahy. V některých případech se rodiny skutečně rozpadnou. Měli jsme tady muže, který u nás žil a pracoval spoustu let jako dělník. Když za ním pak přišla žena s dítětem, už to nedali dohromady. Každý žije úplně jinak. Ti lidé se odcizí. Jeden z takových podobných případů byl člověk, který se tady jako dělník naprosto fyzicky sedřel. Na poslední chvíli se ho podařilo vrátit domů, a tam zemřel. Zahraniční dělníci dělají často 12-14 hodin denně. Ono se o tom nemluví, ale dřou hrozně, a ještě když jsou v systému zprostředkovate-

- V r. 2016 se stala díky svým dlouholetým zkušenostem s pomocí migrantům generálním partnerem MV ČR pro poskytování služeb v rámci Státního integračního programu, což je program, který má napomáhat integrovat lidi s udělenou mezinárodní ochranou.
- S cizinci pracuje už od svých začátků v 90. letech.
- Na území ČR provozuje osm poraděn pro cizince a uprchlíky v Praze, Brně, Plzni, Hradci Králové, Litoměřicích, Blansku, Českých Budějovicích).
- Podrobnější informace o Integračním centru pro cizince v HK najdete na: <http://cizincihradec.cz/>

lů (většinou jejich vlastních lidí), to je velký problém. Stane se, že člověku přijde zamítnutí prodloužení pobytu a my pak teprve zjišťujeme, že jeho zprostředkovatel za něj neplatí, že není přihlášený, nemá pracovní smlouvu, takže neplní účel pobytu atd. Zase jsou ti lidé obětí. Obchod s lidmi je nejvýnosnější kšeft.

Jsou tedy panika nebo strach z cizinců zbytečné?

Víte, já se tomu do jisté míry nedivím. Nejsme na cizince zvyklí a ve sdělovacích prostředcích vidíme samé hrůzy. Nedivím se, že lidé mají strach. Teď je úplně jiná doba než před 20 lety. Ve světě to věř, kolem nás je samá negace. Když si vezmu tu uprchlickou vlnu – ono se v řadě případech opravdu neví, kdo přišel. Evidence na hranicích nefungovala, lidé přicházeli bez dokladů, bez osobních údajů, jméno si mohli vymyslet... Hodně z těch lidí se skutečně chová a chápe věci jinak, než my. To musíme vědět. Pokud mají snahu, vysvětlováním se postupně domluvíme. Někdo si ale musí natlouct nos, protože jinak by to nepochopil. Odmítá třeba pravidelně chodit na úřad práce? Tak teprve až přijde o sociální dávky, pochopí, že tam chodit musí... Ale z praxe bych řekl, že většina našich klientů se snaží a váží si podmínek, které v ČR pro svůj život mají.

Řekněte nám na závěr jeden příběh, který vám z vaší pracovní praxe utkvěl v paměti?

V 90. letech k nám přišla z Arménie paní se synem. Paní je klavíristka, celý život pracovala jako učitelka hudby. Požádali o azyl, protože po zemětřesení, které jejich zemi postihlo v r. 1988, se neměli kam vrátit. Vyprávěla nám, jak tam lidé žili, elektrika šla hodinu týdně, v zimě zamrzlá voda atd. Syn se tady oženil a paní získala po dlouhém úsilí trvalý pobyt. Ale bohužel díky tomu, že není smlouva s Arménií na sociální zabezpečení, tak přestože celý život pracovala, nedostane tady ani korunu důchodu. Takže u nás dožije na dávkách hmotné nouze, což je cca 4.000 Kč měsíčně. Žije nesmírně skromně. A víte, co říká? „Takhle dobře bych se doma nikdy neměla!“

Děkujeme za rozhovor.

/M

ROZHOVOR S EVANGELICKÝM FARÁŘEM MGR. JIŘÍM P. ŠTORKEM

Na formulaci otázek se podíleli účastníci březnového setkání v Kobylisích. Když jsme s panem farářem uhaněli směrem ke Karlovým Varům na přednášku České křesťanské akademie na téma „Křesťanský pohled na homosexualitu“, pan farář cestou pevně třímal volant, já diktafon ...

Pane faráři, mohli byste nám říci něco o sobě a svém životě? Proč jste se vůbec rozhodl pro povolání faráře?

Jako každý malý kluk jsem chtěl dělat něco velkého - architekturu, něco stavět, urbanistiku. Rozumět tomu, co lidi vlastně potřebují. Ale pak se za komunismu ukázalo, že je zapotřebí lidí na něco jiného. To mě strašně zaujalo a nechal jsem se tím natolik strhnout, že jsem si řekl, že není nic krásnějšího než být zedníkem v Božím království.

Jak jste se dostal ke společenství Logos?

Měl bych říci, že logicky, to je tak nejjednodušší odpověď, ale ono to zrálo několik desetiletí - to vidím zpětně. Myslel jsem si, že homosexualita snad ani neexistuje, že to jsou nějaké náboženské vzpomínky nebo výhrůžky, kterých jsme jako křesťané ještě svědky, ale nikdy jsem se s takovými lidmi nesetkal, až na studiích jsem potkal jednoho holandského studenta bohosloví, s kterým jsme tato témata probírali. Pak byla dlouhá léta pomlka - možná deset, dvacet let, já nevím - a potom jsem se setkal poprvé v pastorační praxi se svírající otázkou člověka, který hledal své místo, a nedělalo mně potíže nabídnout svou pomoc. To bylo ve chvíli, kdy jsem se také seznámil s doktorkou Křížkovou a s iniciativou, kterou ona už tehdy vytvářela. Nebyl problém, abych řekl: Udělejme něco společně, a nabídl jsem prostor pro setkání homosexuálně orientovaných lidí.

Jak Vaše farnost přijala před čtyřmi lety myšlenku vytvářet zázemí pro Logos ve Vašem farním sboru?

Než mohu říci, jak to přijala, musím říci, jak na to byla připravena. Samozřejmě vůbec, a tak jsem musel celou tu věc pečlivě připravit. Pozvali jsme skupinu k nám na faru a já jsem hned informoval kurátora - to je laický představitel farnosti - a ten s tím ochotně souhlasil, což byla velmi významná věc. Odtud se pak mohly vyvíjet další kroky: s projektem jsem seznámil staršovstvo a také tam jsem se setkal s hlubokým porozuměním a se znalostí problematiky. Někteří členové staršovstva jsou lidé akademicky vzdělaní, pracují v medicíně, sociálních vědách, politice - a ti pro to měli pochopení. Staršovstvo tedy po krátkém jednání souhlasilo, aby se celá tato práce dále rozvíjela. Bylo třeba se vyhnout nebezpečí, které by z nějakého nadšenectví mohlo všechno pokazit, a tak jsem soustavně kontaktoval církevní představitele. Farní společenství jsme při bohoslužbách informovali, že se taková věc připravuje a dokonce již realizuje. Ocitlo se to v ohláškách - nejen jako informace, ale také jako pozvánka a prosba

o pomoc v přímluvných modlitbách v našem sboru. To už začalo být trochu dramatické. Jak jsem se doslechl, někteří lidé se ozvali: A to se za ně máme modlit, aby jim to lépe šlo? Na tyto poznámky však odpovídali presbyteri. Je úžasnou výhodou naší církve, že v ní farář není jedinou osobou, na niž se lidé mohou obrátit. A když jiní lidé, kteří mají důvěru ve farnosti, na to umí odpovědět, pak je ta věc snadněji přijata a získá důvěru. Dokázali jsme přesvědčit farní veřejnost, že to je dobrá práce. Získávala renomé i v jiných pracovních skupinách v církvi. Řekl bych tedy, že to veřejnost převážně přijala. Do dnešního dne se nějaké agresivní reakce neprojeví - i když si nemyslím, že by vůbec nebyly. Tito lidé ale zřejmě nezískali odvalu promluvit v tomto prostředí, které klade otázky.

Myslím si, že důležitou roli sehrála i doba, ve které toto dílo vznikalo - doba takové všeobecnější otevřenosti. To byl veliký dar. Lidé byli v té době ochotni něčemu naslouchat. Kdyby se to institucionálně stavělo teď, myslím, že by bylo nutné hned překonávat všechny bariéry, které se historicky vytvořily, zatímco tehdy byla atmosféra lidské solidarity a vstřícnosti, a tak bylo možné celou věc připravit, prodiskutovat, otevřeně o ní hovořit i solidarizovat se.

Jak Vaše farnost přijímá Logos dnes?

V každém případě toto téma nenecháváme spát. Práce Logosu se probírá na různých skupinách života naší farnosti, určitě také v rodinách a ve skupinách, se kterými nemám vůbec žádný kontakt nebo se mi těžko nějaké informace vrací zpátky. Ovšem zásadně se snažíme, aby toto téma bylo probíráno v kontextech a nebylo vytrženo ze souvislosti jako nějaké téma pro Blesk či podobné časopisy, aby se tak v církvi nevytvářely nějaké hysterické postoje.

Musím říci, že s velkým porozuměním je o těchto tématech řeč mezi nejstaršími lidmi. Oni mají už mnoho životních bolestí a zkušeností za sebou, ale mají vážné, hluboké otázky, na které očekávají odpověď. Už jsou tak blízko smrti, že nehledají postoje, ale odpovědi, a to je opravdu dobré. Na setkání dětí, mládeže i střední generace na tyto otázky také přijde přiměřeně řeč, takže mohu sledovat určitý trvalý přínos v práci s těmito skupinami.

Předpokládám, že nová fáze debaty uvnitř této farnosti - a nejenom uvnitř farnosti, ale i v církvi - se ještě otevře. K základnímu přijetí došlo a už asi neprojde nějakým dramatickým zvratem. Řekl bych dokonce, že někteří lidé jsou vědomě rádi, že tu Logos je. Trochu se zdráhám říci, že jsou třeba i hrdí na to, co děláme, že přijímáme lidi, na které jinde moc času není... Odvážím se říci, že to je v církvi svým způsobem ojedinělé a dodává to kuráže a vynalézavosti v tom smyslu, že je možné ještě objevovat jiné obzory.

Jak se na Vaši činnost dívají Vaši kolegové faráři a věřící z jiných farních sborů?

Někteří se na mě obracují anebo mě kontaktují se členy svých farností. Pastoračně potřebné osoby posílají za mnou nebo lidmi z Logosu, takže naše činnost má určitě kredit. Jestli si

některý z kolegů u toho něco myslí, to už je mi celkem fuk. Je to jejich věc. Myslím si však, že kolegové berou moji práci vážně a že jí přejí.

Naše společenství se nebezpečně rozrůstá. Každou první neděli bývá u Vás na faře dosti hlučno. Jak to snáší Vaše rodina?

Moje rodina je v poslední době už tak malá, že to ani moc neprožívá. To spíše celkově je život v našem domě náročný; ale skupina Logos je vstřícná, laskavá a řekl bych i pozorná právě k těm skutečnostem, které tento dům přináší, jako je třeba jeho hlučnost nebo potřeba trvalého úklidu a údržby. Takže se snášíme moc dobře.

Vyvíjel se Váš teologický pohled na otázku homosexuality a homosexuálního chování křesťanů? Zápasil jste někdy ve svědomí s pochybnostmi, zda je Váš postoj a Vaše služba lesbičkám a gayům správná v Božích očích?

Ano, můj pohled a vztah k tomuto problému se rozhodně vyvíjel velmi - neřeknu překotně, ale soustavně, dlouhodobě. Možná, že vedle vzdělání, které mi přináší bohoslovecká profese, a vedle duchovního vzdělání a odpovědnosti za svěřené lidi byly pro mě nejzávažnější zážitky ze setkání se skupinami těchto lidí. Když jde o jednotlivce, to se dá nějak překonat. Řekneme si: on je to hodný a milý člověk, a problém je sláchnutý, můžeme ho tolerovat. Slušného cíkána také tolerujeme a oni byli taky slušní komunisti, tak proč by nebyli taky takoví homosexuálové ... hodní, pracovití... Tomu se tedy dá vyhnout. Člověk se ale nevyhne setkání s větší skupinou a tam pociťuje zřejmě přesně to, o co jde. Já jsem měl před dvěma lety na kongresu evropských křesťanských homosexuálních skupin, který se konal na Slovensku, příležitost prožít, co to je být jako sexuální menšina přítomen v tak rozhodně většině homosexuálních lidí, a to na mě zapůsobilo jako základní otázka a otřes. Otázka po mé identitě: Kdo jsi? Neuměl jsem to vysoukat a bylo to ohromně těžké a naléhavé a já jsem si to musel v této hodině prožít. Asi mě osvobodilo, že jsem tyto pocity mohl ve svém projevu hned na začátku artikulovat, a reakce té skupiny byla úžasně vstřícná, chápavá. Řekl jsem: já se teď tady cítím jako sexuální menšina, a tak Vám rozumím... Myslím si, že když člověk tohle zažije, že mu „jde o kejhák“, tak přestane mít takové ty diskriminující řeči. Najednou existenciálně pochopí, že život je o tom přijmout druhého člověka, a to není žádná sranda nebo nějaká romantika, ale jde tu o holou integritu osobnosti. Přijmout druhého prostě znamená KRÍŽ, a teprve tehdy dochází ke vzkrisezení, novému daru života, k radosti a sdílení - prostě k tomu, co třeba skupina Logos přináší. A zda jsem někdy ve svědomí zápasil s pochybnostmi, zda je můj postoj a služba správná v Božích očích? Jak by ne! To by bylo myslím špatné, kdybych s tím nezápasil a kdybych to taky neprohrával a znovu nenahlédl novou cestu. Ten zápas bezpochyby nebude nikdy u konce, ale není to takový zápas, že by člověk byl jako kyvadlo - jednou tak, podruhé jinak. Je to těžký zápas, nicméně je důležité,

že jsem tu základní cestu nalezl. A jak je to s Božíma očima, to už bych nechal laskavému Pánu Bohu.

Jaké jsou základní odlišnosti mezi církví římskokatolickou a Českobratrskou církví evangelickou a protestantskými církvemi vůbec?

Samozřejmě nemohu podat systematickou výpověď o tomto problému, mám-li na otázku odpovědět krátce. Řekl bych, že pastorační a učitelská starost římskokatolické církve je nesená historickou zkušeností z prvních staletí, ve kterých se prosadil model biskupské správy církve. Ten je prioritně pozitivní, je to ochrana integrity církve, zatímco v protestantských církvích západního typu je kladen důraz spíše na osobní odpovědnost jednotlivce - to jsou ty rozdíly. Podle mého soudu však oba tyto přístupy mají hluboká základní a naprosto pozitivní osazení v církevních dějinách a v počátku vývoje církve. Myslím si, že je zapotřebí na to brát ohled z obou stran. My protestanti se musíme učit tomu, co vlastně se míní touto správou, která není tak individualizována, a možná že římská katolíci se musí učit, co je to respekt ke svědomí jednotlivce - tak nějak bych to viděl.

Existují nějaké rozdíly v přístupech jednotlivých církví k problému homosexuality a homosexuálního partnerství?

To zřejmě vyplyne z odpovědi na předchozí otázku. Myslím si, že v katolické církvi je to řešeno spíše nějakou pastorální nebo etickou doktrínou, kdežto v protestantských církvích je paleta řešení širší a je odvislá spíše od místního společenství.

Angažuje se Českobratrská církev evangelická v boji proti AIDS?

To je hodně specifická otázka. Když se děti a mládež i dospělí lidé učí z evangelia o Boží věrnosti a o tom, že Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem a dal mu velké zaslíbení, tak samozřejmě není možné, aby tentýž člověk, který prožil tuto Boží věrnost a vstřícnost Božího jednání vůči sobě, ji neopřetoval, to je prostě nemožné. Myslím si tedy, že samo kázání evangelia a zvěstování Božích skutků je silnou základní inspirací pro setrvalost a odpovědnost ve všech lidských vztazích, sexuálních povytce. Potud myslím, že ano. Ale že by bylo nějaké speciální českobratrské evangelické hnutí bojující proti AIDS, o tom nevím.

Při rozhovoru s jedním pastorem protestantské církve jsme se setkali s názorem, že homosexualita je spojena s nějakým prokletím. Co o tom soudíte Vy?

Pokud mě rozum ještě neklame, když mě Pán Bůh při zdravém rozumu zachovati ráčil, tak si myslím, že prokletí z nás bylo snato Kristovým křížem. Tak ať už s tím dají pokoj!

Jak bojovat proti úzkosti a strachu?

Nevím, zda bojování je ten správný pojem. Já bych spíš hleděl k tomu, kde je úzkost a strach překonáván. V Ježíši Kristu máme takové zastání, že se nemusíme před nikým, před lidmi, před žádnou mocností, před žádným stvořením ani před žádnou jinou skutečností ve strachu a děsu sklonit. On se nás prostě zastává. Pokud máme strach - a samozřejmě, že ho taky máme -, není to strach vedoucí ke smrti a ztracení, ale taková lidská úzkost, která je spíše impulsem k tomu, abychom o to odvážněji hledali Boha.

Co Vás v poslední době obzvláště potěšilo a obzvláště zarmoutilo?

Obzvláště mě potěší, když otevřu Písmo

a z toho biblického příběhu se mě něco dotkne způsobem, že mě to vtáhne do Božího díla a člověk vidí, že nežije nadarmo ani zbytečně. Ale daleko více než tento osobní zážitek mě těší, když vidím, že se Boží dílo prolomuje, prokazuje, že se dotýká i druhých lidí, takže nacházíme třeba takové drobné ostrůvky budování vztahů mezi lidmi. Těší mě skutky naděje, činy věrnosti a lásky - třeba to není pro noviny. Těší mě drobné lidské příběhy, ty mě těší nejvíce. Žádné velké události nás nepotěší, protože ty bývají dvojsmyslné a mohou se snadno obrátit v pravý opak.

To, co mě nejvíce zarmoutí a nejvíce bolí, za co se musím vždycky nejvíce stydět a nejradši bych se neviděl, když nějak neprávem pohoršíme veřejnost. Když lidé z jednání křesťanů vyčtou, že nám jde o něco jiného, než co slovy říkáme. Když nám skutečná láska chybí. Ani to sami někdy neumíme rozlišit. To mě zarmoutí, když tohle spácháme - to je zapírání Krista, jeho kříže... Spěcháme rychle za úspěchem.

Dáváte Logosu hodně, co dává Logos Vám?

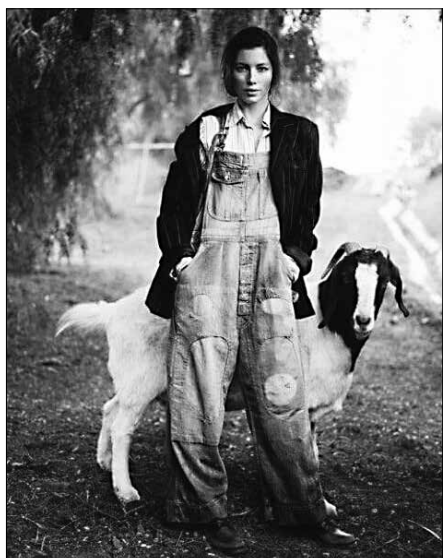
Jestli já dávám Logosu hodně, to je opravdu otázka. A co dává Logos mně? Především musím říci, že mi umožňuje takové rozšíření obzoru, jako když člověk může někde na Vysočině vylézt na kopec a tam pořádně fouká vítr a rozhrnujou se mraky, není smog a konečně je zasněm vidět. Pak jsem s Logosem šťastný na světě, že je v něm více vítězství než bolesti a zármutku.

POMSTA HORALŮ

V době, kdy laskavý čtenář Lidovek čte tyto řádky, se autor nachází (s pomocí Boží) v Bosně. Před odjezdem se dal, jak se sluší, do vzdělávací četby o místě, kam se chystá putovat, tedy i do knih sarajevského architekta a spisovatele Raymonda Rehnicera. Na Rehnicera se poněkud zapomnělo, ale v devadesátých letech to bývalo jméno v českých zemích velmi známé. Rehnicer totiž patřil k těm, kdo za bosenské války museli opustit vlast, usadil se v Praze a stal se jedním ze svědků a vykladačů toho, co se „tam na Balkáně“ děje a co se z perspektivy tedy poklidné a optimistické střední Evropy jevílo nepochopitelné. Kniha Tráva a sloni. Poznámky o životním prostředí za občanské války v Bosně (1992) obsahuje reportáž o tom, jak se poklidné Sarajevo mění ve válečnou zónu a jak se z milých sousedů stávají nenávidníci, rozkradači a vrahouni - zatímco jiní sousedé kamsi mizí. Kniha Nesnesitelná jednoduchost modernosti a jiné texty (1999) vysvětluje, jak se v Bosně složitým chodem dějin vytvořila společnost několika národů - které vyznávají různá náboženství, ale přitom mluví (v zásadě) týměž slovanským jazykem.

Obě knihy rozvíjejí Rehnicerovu teorii o příčině výbuchu zla. Podle něj jde o konflikt dvou vrstev společnosti. Jedna, městská a vzdělanější, přivykla multikulturnímu soužití a naučila se toleranci, umožňujíc přitom každé z komunit uchovávat její tradice. Na

svátek konce ramadánu chodí křesťané navštěvovat muslimy, na Vánoce a Velikonoce muslimové křesťany – a kdo společně baští, nezuří. Druhá část společnosti je „horalská“ – to jsou ti, kdo přišli do bosenských měst nedávno, ti, kdo vyrůstali v „kmenovém“ prostředí, v němž je člověk obklopen jen vlastní komunitou, zatímco vše ostatní je cizí, neznámé, podezřelé, „ne-naše“. A právě tyto venkované mají největší sklon naslouchat propagandě nacionalistů. Ti Karadžićové, hlasatelé „nic-než-národa“, kteří spustili etnické čistky, „nejvíce stoupců našli v polourbanizovaném rurálním prostředí, kde lidé už pozbyli tradičního, přísného hodnotového systému venkovské společnosti, ale občanský (měšťanský) systém hodnot ještě nepřijali“.

ŠABLA OCELOVÁ

Na pravidelném pátečním zasedání naší buňky pražské vinárny (sekce pražské kavárny) v podniku U Jiřího jsme se usnesli, že Česká strana sociálně demokratická střelila capa. Cap se na jižní Moravě říká kozlovi, neplést si to však s ostravským cypem, což nedovedu přeložit, ale bude to něco ošklivého. Možná by nám to přeložil pan prezident, který se v těchto výrazech vyzná, soudě podle jednoho jeho rozhlasového vystoupení. To střelení na capa mělo podobu postoje ČSSD k reformě policejního aparátu, který má potírat zejména korupci a organizovaný zločin. Tuto reformu, Policejním prezidiem narychlo a v tajnosti štrykovanou, či jak by řekl Shakespeare, „zhydženou a zhudlanou, na svět odeslanou dřív, než byl čas, jen způle dodělanou, a to tak kuse a beztvárně“, že ji dokrvava hájí právě jen prapodivné součtenství ČSSD a pravice. Pravici rozumím. Útvar Roberta Šlachty jí před časem šlápl do báboviček, lepených spolu s kmotrovským světem. Ale co na stejné palubě pohledává ČSSD? Jako by páchala sebevraždu v přímém přenosu. Chce snad zbrz-

Proč to připomínat? Protože se zapomenělo nejen na Rehnicera, ale i na celé děšivé poučení z bosenské války. Protože hledáme odpovědi na to, co se děje, nejen „tam na Balkáně“, ale všude kolem – byť na etnické čistky ještě nedošlo a násilí se pěstuje (většinou) jen slovní. Protože zděšené hledíme na výsledky voleb a referend, v nichž velkoměsta volí většinou racionálně, kdežto venkov emocionálně, podléháje vlnám předsudků, stereotypů, polopравd a pomluv. Protože Anglie se odtrhla od Evropy a Londýn se chce tudíž odtrhnout od Anglie. Protože „Balkán“ už není na Balkáně, ale tady. Protože na tomto „Balkáně“ jest jedna jistota: Kdo tvrdí, že má jednoduché řešení – je lhář.

M. C. Putna, LN 28.6. 2016

dit válku proti organizovanému zločinu a korupci? Má někde v zapomenuté skříni svého kostlivce a bála se, že na ni vtrhne „Šlachta s brokovnicí“? Nebo je to nějaký tajný manévr v koaličních pŕtkách? A má vůbec, pámbu mne netrestej, předseda Sobotka pod kontrolou své korouhvevní pány, zejména pak ministra vnitra Chovanec?

Na první pohled to sice vypadá, že za delší konec v současné koaliční šlamastyce tahá právě ČSSD, ale to je klamavé. Je pravda, že urychleným podpisem policejní reformy dal ministr Chovanec ministru Babišovi rádně do nosu. Nebylo to nic těžkého, protože šéf ANO se na onom koaličním mejdlíčku pohyboval jako stokilová baletka a svým nekonečným odejdu-neodejdu, zůstávám, ale... si o tu ránu mezi oči říkal. Přesto se pan Chovanec v televizi tvářil jako Napoleon po Slavkovu, mně však připomínal našeho dávného vesnického policajta, který byl pyšný na svoji funkci, buben a šavli. Říkalo se mu šabla ocelová.

Mám však teskný dojem, že o onu policejní reformu už ani tak nejde, že se hraje o hodně, hodně víc. Totiž o budoucnost ČSSD a o podobu demokracie v Česku. Považme: Už dnes podle průzkumů považuje čitelná většina obyvatel rozbití Šlachtova útvaru za dárek VIP lumpům, protože Šlachta a jeho tým se jich nebál a konal padni komu padni. ČSSD rozbití podporuje, straně ANO lehkomyšlně přenechala roli Spravedlivého. Voliči si budou vybírat. Ještě horší je však to, že se ČSSD ocitla na jedné palubě s pravici, především s panem Kalouskem. Jeho horlivá podpora Lidového domu připomíná čerta zvoucího na mši. Tento čert je dokonce ochoten jít i ke svatému přijímání, rozuměj podporovat i Sobotkovu menšinovou vládu. A ČSSD se nedistancovala. Rýsuje se rakouský volební scénář: k čertu se zavedenými stranami, je to jedna pakáž, zkusíme to se stranami nesystémovými. A jsou horší strany než ANO. Ten podpisový triumf šably ocelové nás může přijít drah.

Jiří Hanák, LN 18.6. 2016

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

úterý 5.7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje

sobota 9.7. 19 h. Lukavice
neděle 10.7. 15. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Dt 30,10-14 Ž 69
 8.45 h. Mistrovice Kol 1,15-20
 10.15 h. Orlice Lk 10,25-37

sobota 16.7. 19 h. Mistrovice
neděle 17.7. 16. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Gn 18,1-10a Ž 15
 8.45 h. Lukavice Kol 1,24-28
 10.15 h. Orlice Lk 10,38-42

sobota 23.7. 19 h. Lukavice
neděle 24.7. 17. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Gn 18,20-32 Ž 138
 8.45 h. Mistrovice Kol 2,12-14
 10.15 h. Orlice Lk 11,1-13

sobota 30.7. 19 h. Mistrovice
neděle 31.7. 18. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Kaz 1,2;2,21-23 Ž 90
 8.45 h. Lukavice Kol 3,1-5.9-11
 10.15 h. Orlice Lk 12,13-21

sobota 6.8. 19 h. Lukavice
neděle 7.8. 19. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Mdr 18,6-9 Ž 33
 8.45 h. Mistrovice Žd 11,1-2.8-19
 10.15 h. Orlice Lk 12,32-48

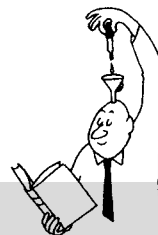
sobota 13.8. 19 h. Mistrovice
neděle 14.8. 20. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Jr 38,4-10 Ž 40
 8.45 h. Lukavice Žd 12,1-4
 10.15 h. Orlice Lk 12,49-53

sobota 20.8. 19 h. Lukavice
neděle 21.8. 21. v mezdibí
 na Orlici a Šedivci poutní slavnost
 Nanebevzetí P. Marie
 7.15 h. Letohrad Zj 11,19a;1-10 Ž 45
 8.45 h. Šedivec 1 K 15,20-27a
 10.15 h. Orlice Lk 1,39-56

sobota 27.8. 19 h. Mistrovice
neděle 28.8. 22. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Sir 19-21.30-31 Ž 68
 8.45 h. Lukavice Žid 12,18-19.22-24a
 10.15 h. Orlice Lk 14,1,7-14

sobota 3.9. 19 h. Lukavice
neděle 4.9. 23. v mezdibí
 poutní slavnost na Kunčicích
 7.15 h. Letohrad Mdr 9,13-18 Ž 90
 10.15 h. Kunčice Fl 9b-17 Lk14,25-33

sobota 10.9. 19 h. Mistrovice
neděle 11.9. 24. v mezdibí
 7.15 h. Letohrad Ex 32,7-14 Ž 51
 8.45 h. Lukavice 1 Tim 1,12-17
 10.15 h. Orlice Lk 15,1-32

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, jazyková úprava Jana Kalousková • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz • uzávěrka je 20. každého měsíce
 Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741